

ŽIVA ZAJEDNICA

D2384E

Srpanj/Juli 1989.

Broj 7 (103)

»LEBENDIGE GEMEINDE«

MITTEILUNGSBLATT DER
KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN
ERSCHEINUNGSORT FRANKFURT AM MAIN

CIJENA/PREIS 1,- DM

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA

Živjeti s neodgovorenim pitanjima

Površnost je opća značajka našega vremena. Ljudi se zabavljaju tricama i pričama, žive od danas do sutra, žive kao da nikada neće umrijeti. Prava, ozbiljna, duboko ljudska pitanja o smislu života, smrti, trpljenju, Bogu, vječnosti, malo koga nažalost zanimaju. Goto-vo je sve važnije od traženja istinskih odgovora na izazove koje čovječje postojanje sa sobom nosi. A tih izazova čovjek koji misli pozna bezbroj.

Uzmimo samo problem **trpljenja**.

Čemu trpljenje, stradanje, umiranje? Zašto uništavanje nevinih po logorima i zatvorima, u majčinim utrobama? Zašto ratovi, zvjerstva, glad? Zašto bolest?

Zašto laži, podvale, mržnja? Koliko ljudi traži i nalazi odgovore na ta i slična pitanja?

Ni kršćaninu se u tom nije lako snaći. Ako je Bog dobri Otac, a jest, zašto svoju djecu ne očuva od zla? Ili neće, ili ne može! Ako neće, onda nije dobar, a ako ne može, onda nije svemoguć. A tvrditi o Bogu da nije dobar i da nije svemoguć, znači ne poznavati osnovnu istinu vjere. Zašto onda trpljenje i žrtve pojedinca, obitelji, narodâ, čovječanstva?

Na to ni kršćanin ne umije dati sigurna odgovora. Tu recepta nema, jer je svaki odgovor u stvari postavljanje novih pitanja. Ali, vjerovati znači živjeti i s neri-

ješenim i neodgovorenim pitanjima! Zato kršćanin u životnim mukama, svojim i braće ljudi, usmjeruje svoj pogled na Isusa Krista koji ni u najtežim časovima nije izguabio pouzdanja u Boga i živi na Njegov način („Oče u ruke tvoje predajem duh svoj“). Zagledajući se u Isusa i nasljeđujući ga kršćanin je u stanju izdržati i najstrašnije muke, iako im ne zna smisla (sjetimo se mučenika prve Crkve!). On od Krista dobiva snagu da ne proklinje ni Boga ni svijeta. Kršćanin se nikada ne predaje očaju, rezignaciji ili izgubljenosti. On nosi svoj križ i ostaje smiren u najtežoj noći života. Jer vjeruje u dobroga i svemogućeg Oca, jer ima uzor u Isusu Kristu. I svaki je osvjedočeni vjernik tisuće puta iskusio Božju blizinu u svojim životnim stradanjima, svaki je osjetio da mu Bog pomaže nositi trpljenje. Upravo je to znak Božjega svemogućstva i ljubavi koji uspijeva utješiti ranjena i uzmućena srca.

Zašto stradanja, mrcvarenja, smrt? Teško je, da ne kažem nemoguće, dati na to zadovoljavajući odgovor. Ali jedno je sigurno: s pogledom na Boga Oca i Krista njegova moguće je nositi križeve, moguće je trpjeti, smireno trpjeti.

Pravi Isusov vjernik, za razliku od drugih, u stanju je živjeti i s neodgovorenim pitanjima. Ali nikada ne prestaje pitati i tražiti.

Iv.

Uz obale Gave u Lurdu mogu se susresti tisuće i tisuće bolesnika iz cijelog svijeta koji u „Gospinoj školi“ nauče živjeti sa svojom patnjom

U ovom broju

● Društvo kat. novinara	str. 3
● Obljetnica kralja Zvonimira	str. 4
● Apsurdne klevete	str. 6-7
● Festival mladih	str. 8
● Dan misije	str. 13
● Majka je ljubav	str. 14
● Joja Ricov u misiji	str. 16
● Bosanski megdan	str. 19

Evanđeosko kazivanje**Isus iz Nazareta**

Rođen je prije 2.000 godina u Izraelu, u štali, izvan grada. Nastupao je poput proroka, ali je bio više nego prorok. Ja sam, reče, put, istina i život.

Ozdravljao je ljude, ali bio je više nego liječnik – liječio je beznadne slučajeve.

Nije bio revolucionar, ali je njegova poruka djelovala poput eksploziva.

Živio je kao Židov, posjećivao je sinagogu i hram, a Boga je Ocem – „Tatom“ zvao.

Moć, čast i bogatstvo nisu mu bili važni. Upitan, kako se postaje savršenim,

on odgovara bogatašu: „Idi i prodaj sve!”

Propovijedao je protiv licemjerstva, uskogrudnosti, protiv tvrdoće srca.

Stajao je na strani slabih, za stolom je sjedio s grešnicima i odbačenima.

Bio je gost kod carinika Zakeja, a preljubnici je rekao: „Ni ja te ne osuđujem.”

Ljudima je pokazivao put k Bogu. Govorio im je u slikama i prispodobama.

Išao je k ljudima, tražio razgovor: „Dođite k meni svi koji ste umorni.”

Bio je prijatelj svojih učenika, često je s njima zajedno sjedio.

Na kraju im je prelomio kruh i rekao: „Činite ovo meni na spomen, slavite večeru dok opet ne dođem.”

Juda ga je izdao, učenici ostavili, Petar zatajio, Pilat osudio, vojnici zlostavili i razapeli.

On, prijatelj Boga i ljudi ubijen je kao hulitelj Boga i zavodnik naroda. Tako je žrtvovao svoj život za svoje prijatelje i za sve ljude.

„Zato ga Bog preuzvisi i darova mu ime nad svakim imenom da se na ime Isusovo prigne svako koljeno i da svaki jezik prizna: „Isus Krist je Gospodin!”

Današnji Job

Ništa od njega nije ostalo: samo prazne ruke, od rada istrošene, umorne, s osušenom kožom preko kostiju. Guba mu je izjela udove, dronjci kao na Jobu. Izudaran nesrećom, bolešću srušen na zemlju, postavlja pitanja. Ne štiti. „Zašto baš ja, Gospodine? Zašto uništavaš nevine? Zašto tovariš ropsku tlaku na moje tijelo? Oslobođite me sućuti! Riječi su fraze. Trpljenje se ne može protumačiti niti razjasniti.” Trpljenje je govor. I današnji Job, koji u svom trpljenju samog Boga izaziva, postaje moliteljem, Božjim partnerom, ispunjavajući prazne ruke Njegovim milosrđem.

Urednikova riječ

Poštovani čitatelji

U ovom broju našega lista možete naći jako mnogo izvještaja iz naših misija, pa i iz onih o kojima rijetko pišemo. Vjerujemo da ćete sa zanimanjem pročitati hrvatsku kulturnu baštinu. Izmišljotine i mržnja G. Niemietza i Dedijera neće vas sigurno ostaviti ravnodušnima. Kao i uvijek, i ovoga je puta, list bogato ilustriran. Činimo to namjerno da se čitatelji po mogućnosti prepoznaju.

Ugodno čitanje i lijep godišnji odmor
želi vam fra Ignacije, urednik

Georg Sterzinsky novi berlinski biskup

Ivan Pavao II imenovao je Georga Sterzinskog, generalnog vikara u biskupiji Erfurt (DDR), novim berlinskim biskupom. Novi je biskup nasljednik kardinala J. Meisnera koji je preuzeo kölnsku nadbiskupiju. Berlinska biskupija, osnovana prije 59 godina, obuhvaća Berlin (oba njegova dijela) i područje DDR-a od Odre do Elbe te od Istočnog mora do Jüterboga. U biskupiji živi oko 450.000 katolika. Od toga ih je oko 300.000 u Zapadnom Berlinu (među njima je i velika skupina hrvatskih katolika), a ostali žive na području DDR-a. Berlinska je biskupija jedina u Katoličkoj Crkvi koja se proteže na dva područja s različitim političkim i društvenim sustavima.

Novom biskupu želimo obilje Božjeg blagoslova i uspjeha u vrlo odgovornoj službi.

Bischof von Berlin: Generalvikar Georg Sterzinsky.
Foto: KNA

Briga za strance jedna od glavnih briga novog biskupa

Novi biskup biskupije Rottenburg-Stuttgart dr. Walter Kasper, posvećen 17. 6. 1989. godine, u tri je svoja nagovora (na svečanom prijemu grada u gradskoj vijećnici 16. 6.; prigodom posvećenja i uvođenja u službu u katedrali u Rottenburgu, 17. 6., i za vrijeme pontifikalne sv. Mise u konkatedrali St. Eberhard u Stuttgartu 18. 6. 1989.) naglasio da će mu jedna od glavnih pastirskih

briga biti briga za strance. Prisutni su svaki put ovu izjavu popratili srdačnim aplauzom.

Hrvatski misionari i pastoralni pomoćnici s područja biskupije Rottenburg-Stuttgart okupljeni na svojoj regionalnoj sjednici 11. 6. 89. u Tuttingenu pozdravili su tu biskupovu izjavu i zamolili referenta za strance msgr. J. Adama da u njihovo ime pozdravi novog biskupa i da mu srdačno zahvali što će i u tom pogledu nastaviti stopama nezaboravnog biskupa dr. Georga Mosera. I.T.M.

KRATKE I ZANIMLJIVE VIJESTI

„Bojažljivost” njemačkih kršćana

Kršćani u Saveznoj Republici Njemačkoj izrazito su bojažljivi i stidljivi u javnom ispovijedanju svoje vjere. To tvrdi Renata Köcher s Allensbachova instituta za ispitivanje javnog mnijenja o njemačkim kršćanima svih konfesija. Nikada, nastavlja gospođa Köcher, vjerska osvjedočenja Nijemaca nisu tako u svakodnevnom životu bila nezamjetljiva kao danas. Opaža se silno jaka tendencija da se religiozno, da se vjera zatvara u privatnu sferu, u osobnu tajnu. A nije to tako samo kod Nijemaca. Čini su da je dobar dio hrvatskih katoličkih gastarbajtera poprimio to njemačko držanje. Znak križa prije jela u restoranima potpuno je iščezao, molitva prije posla na radilištu ili u tvornici gotovo ne postoji, kratki pozdrav Gospi na znak pozdravljenja potpuno zaboravljen itd., itd. Da li se naš svijet sve više upriličuje sredini u kojoj živi (nije kod Nijemaca sve dobro!) ili, a to je puno gore, zaboravlja svoje kršćanske običaje. Tko se stidi svoga kršćanskog uvjerenja pred ljudima, ne zaslužuje imena ozbiljnog kršćanina, jer se ni jedan kršćanin ne smije odreći obveze da svjedoči, u zgodno i nezgodno vrijeme, svoju vjeru. A to im u ovoj zemlji i u ovoj demokraciji nitko ne brani.

* **

Sve manje djece, sve više staraca

U Saveznoj Republici Njemačkoj živi sve manje djece ispod 15 godina, a sve više staraca iznad 75. Kako izvještuje Savezni statistički zavod iz Wiesbadena, živjelo je u S. Republici 1970. godine 14,1 milijuna stanovnika mlađih od 15 godina. To je sačinjavalo 23,3% ukupnog stanovništva. Prema posljednjem popisu stanovništva (1987.) broj stanovnika ispod 15 godina spao je na 8,9 milijuna, odnosno na samo 14,6% ukupnog stanovništva. U tom vremenskom razdoblju broj staraca iznad 75 godina porastao je od 2,6 milijuna na 4,4 milijuna. – Broj rastavljenih se od 1970. godine udvostručio. Najviše ih je, relativno dakako, u Berlinu, Hamburgu i Bremenu. – Nastavi li se taj trend, a svi su izgledi da hoće, uskoro će Njemačka biti zemlja staraca. Ni u drugim evropskim zemljama stanje nije puno bolje.

Svećenici-radnici

Sve ih je manje. Donedavno su bili na top-listi kršćanskog angažmana među radnicima u tvornicama i na „bauštelama”. Radili su i svjedočili na svojim radnim mjestima, a potom se vraćali u svoje stanove da bi ispunili svoje svećeničke obveze molitve i zajedništva. Bio je to specifičan i mukotrpan „zanos za Božju i radničku stvar”. Danas ih je sve manje, u stalnom su opadanju, ne broje nego 1500 članova. Imaju problema s „priraštajem”. Najviše ih je tamo gdje su i nikli – u Francuskoj, 800. U Italiji ih ima 250, u Španjolskoj 80, u Belgiji 60, a ostali rade u Švicarskoj, S. R. Njemačkoj, Austriji i Portugalu. Dioba na klase, rekli bismo, nije nikada bila kršćanska ideja. Nisu li možda „svećenici-radnici”, kojima uvijek treba odati najveće priznanje, žrtve marksističkog poimanja svijeta koje je nadvladano? Čovjek, a ne čovjek-radnik, čovjek-namještenik, čovjek-zemljoradnik, to je najveća zemaljska vrednota.

Društvo katoličkih novinara

U Zagrebu je osnovano Društvo katoličkih novinara. Odobriše su ga nadležne političke vlasti. Društvo kojemu je sjedište u zagrebačkom samostanu otaca salezijanaca broji već 40 članova.

Pradsjednik mu je franjevac i novinar dr. Mirko Mataušić koji je doktorirao na Salzburškom institutu za publicistiku. Sadašnje sjedište Društva kod salezijanaca ima privremeni karakter.

Tko je kršćanin?

„Krist neće religioznog činovnika nego svjedoka. On neće niti želi duhovnog funkcionara, nego učenika. On neće religioznog šunjala nego ispovjedaoca.” To je rekao, na blagdan sv. Bonifacija, kölnski nadbiskup kardinal Joakim Meisner. Pred petnaest tisuća vjernika koji su sudjelovali u pontifikalnoj euharistiji Kardinal je pozvao na više kršćanske samosvijesti i misionarskog svjedočenja u duhu sv. Bonifacija. Tko, rekao je dalje, želi svjedočiti za Krista a da ga prije nije iskusio, taj pravi samo reklamu i propagandu i osuđen je na neuspjeh. Kršćane je pozvao da ne upadaju u kompleks manje vrijednosti, jer za to nemaju razloga, „ne što bi oni bili bolji od drugih ljudi, nego što je njihov Bog to.” On je razlog „da s kršćanskom samosvijesću idemo kroz život”. Kršćane je pozvao da shvate i prepoznaju svoju misionarsku šansu koja je u 20. stoljeću na izmaku veća nego se to na prvi mah čini.

Više mladomisnika

Prošle godine zaređen je za katoličkog svećenika točno 7.251 muškarac. To je 7,6% više nego godine 1987. Broj sjemeništara, tj. kandidata za svećenički poziv, porastao je u istom vremenskom razdoblju za 3,3% i iznosi 90.424 kandidata.

Hoće li ijedan od ovih berlinskih hrvatskih folklorista u sjemeništu, hoće li ijedan folklorista u samostan? Crkva bez svećenika i redovnica osuđena je na umiranje.

Zvonimirov berlinski gong

Riječ i slika što će se dugo nositi u sjećanju i u duši. Dogodila se pred likom Zvonimira kralja u prepunoj dvorani Hrvatske katoličke misije u Berlinu, Stresemannstrasse 66, večeri 23. lipnja 1989. Nije bio samo proslavljeni Kralj nego i njegov Njemačkom rasijani narod ushićenih slušatelja i veliki poster dragulja Lijepe Naše (Cavtata, Sinja, Šibenika...) i pehari i zastavice i amblemi brojnih športskih društava (samo pri ovoj misiji pet među kojima i „Kralj Tomislav” i „Hajduk” i „Croatia”) koja su prodičila naše nacionalno ime višestrukim pobjedama i prvenstvom – kuglaši evo drugi put zaredom prvaci su Berlina! A doživjesmo taj višekratan, dug urnebesni pljesak i ganuće zahvaljujući našim fratrima. Fra Vinko Marović, čedo Provincije Presvetog Otkupitelja, i njegov subrat fra Duško Džimbeg i fra Milan Jašić, podržavani č. sestrama – „Kristovim pčelicama berlinskog misijskoga saća” – naumjeli su dostojno obilježiti 20. obljetnicu Hrvatske katoličke misije u Berlinu, proslavljajući pod njenim okriljem i 900. obljetnicu Zvonimira – dobrog hrvatskoga kralja. On, fra Vinko, skladao je trobojnički okrugli medaljon s Buličevićim likom Kralja što će od sada resiti prostranu berlinsku dvoranu. Njemu zahvaljujemo što pozva **Joju Ricova**, hrvatskog književnika iz Zagreba, da ovdašnjoj franjevačkoj pastvi približi i osvijetli Zvonimirov lik. I Ricov dođe, prozborivši prethodno na istu temu našim ljudima pri misijama u Augsburgu i u Stuttgartu, uz opću razdraganost, če-

stítke i hvalu. Govorio je, gađajući ravno „u sridu” i kad je pomicao povijesni zastor Svatopluka-Budimira (kralja kraljeva saveznog Kraljevstva Hrvata, što pedesetak godina prije Tomislava baš na Duvanjskome polju utvrdi granice saveznih hrvatskih država – od Zakarpatja do Dunava i do Jadranskoga mora) i kad je gonetao rodoslovlje i podrijetlo mađarskih kraljeva – Hrvata! (Ritter Vitezović) i kad je jasnio Karantaniju (Korušku naših dana) s Gospoventskim poljem gdje življahu nekad djedi nam Hrvati sa susjedima im Kosegima što se ubrzo pohrvatiše. Čuli smo natpise, nagađanja i citate domaćih i stranih, drevnih i suvremenih povijesnika.

Joja Ricov, koji je potcrtao Zvonimirovu izjavu u zavjernici kako je „Bogu služiti isto što i kraljevati”, ali i apsolutnu samostalnost u unutarnjem upravljanju, politici i ponašanju hrvatskoga kralja („prijatelja, mecene i branitelja, a ne protivnika i neprijatelja glagoljice i glagoljaša!”), upozorio je također i na jednu od bolnih odlika našeg naroda, što ju je sjajno uočila i drevna predaja o pravednome suverenu koji „ne biše za Hrvate, zašto oni ne će da budu dobrotom pridobiveni nego su bolji pod strahom”. A Zvonimir – „ujedinitelj hrvatskog Sjevera i Juga”, koji nas je obdario ostvarenjem davnošnjega sna o integralnoj Hrvatskoj, „obračunavši s dugovječnim i kobnim hrvatsko-dalmatinskim dualizmom”!

Bilo je uistinu ne malo trenutaka koji su plijenili pozornost nazočnih sluša-

telja radi toliko zanimljivih pojedinsti, bisernih zamjedbi i otkrića iz onog velikoga doba morala, građanske sigurnosti i blagostanja kada se „ne bojaše ubogi da ga izjede bogati, a neajki da mu uzme jaki”, a „biše puna zemlja svakoga blaga i biše više vrijedna uresa na ženama i mladim ljudima i na konjima, više ner inada (nego što vrijedi) sve imanje”. „Zvonimirova Hrvatska” – smiono će predavač – „nije imala gastarbajtera”, a šticea moćnom rukom svog narodnog vrhovnika ali nadasve štapom solidarna i nezakaziva mu saveznika pape Grgura VII – „nit se koga bojaše, nitjim nitkore mogaše nauditi”.

U središtu svojih jasnih, logičkih a polemičkih teza koje su obarale apsurde, ali i klevete i podmetanja naše nacionalne historiografije na račun plemenitoga i dobrog nam vladara, pjesnik je ustoličio **Bašćansku ploču** (darovnicu kralja Zvonimira) „po kojoj znamo tko, gdje i što smo (bili!) već zamagljene 1100, kada su još u sjeni duboke srednjovjekovne pomrčine živjeli mnogi, poglavito slavenski narodi, kad se tek budila u kulturi velika kršćanska Europa”. I stoga – reče nam ovaj nesvakidašnji predavač, vrstan interpretator i ushitno nadahnut govornik – „**Bašćanska ploča** naš je kolektivni matični list, karta nacionalnog nam identiteta, matrikula hrvatskog zaplova u povijest”.

Na kraju, u razgovoru, dirnuo se jezik i Ricov propjeva slovom „Lingua Crucatorum: hrvatski jezik” – britkom a muškom besjedom što ju izusti na Plenumu o jeziku Društva književnika Hrvatske u Zagrebu, 27. siječnja godine koja teče. Oduševljen predavanjem („vrhunskim i stručnim” – odape misnik sa oltara) hrvatskog spisatelja iz Zagreba, jedan od sunarodnjaka priđe mi i reče: „Boljeg od ovoga, ovdje još nismo čuli!”

Želimo našem Profesoru jednako plodonosan boravak i tribine u gradovima koji slijede: Ulmu, Biberachu, Rottweilu, i drugdje kamo krene.

Ponadat nam se od srca da ovaj hvalevrijedan, to više što franjevački samoinicijativan, Zvonimirov berlinski gong neće ostati osamljena obljetnička trublja Hrvatske katoličke misije u tuđini nego će je, štafetno, preuzeti Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti i proslijediti dalje, na brojne druge hrvatske kulturne institucije u Zvonimirovoj i našoj Didovini. H. M.

Profesor Joja Ricov (desno) oduševio je svojim vrhunskim i stručnim predavanjem sve slušatelje

„Josip Jelačić, Banus von Kroatien“

Hrvatska kulturna zajednica u Švicarskoj (Postfach 8480, 8050 Zürich) objavila je u povodu 130. obljetnice smrti bana Jelačića (1801.–1859.) knjižicu od 54 stranice na njemačkom i hrvatskom jeziku pod naslovom „Josip Jelačić, Banus von Kroatien“, Fr. 10.–. Ovo sažeto i pregledno djelo napisao je zagrebački umirovljeni profesor Stjepan Krčmar, rođen 1920. godine u Virju.

Pisac opisuje ukratko pojavu otvorenoga i agresivnog mađarskog šovinizma godine 1848., izraženog u zahtjevu da Hrvati moraju preuzeti mađarski jezik, a svoj odbaciti. Vođa mađarskih revolucionara Lajoš Košut (Lajos Kosuth) stvorio je borbeno geslo „Mađarska jedinstvena od Karpata do Jadrana“, a mađarski parlament je proglasio novi ustav koji je trebao važiti i za Hrvatsku, a po komu narodnim zastupnikom može postati samo onaj tko govori mađarski.

Nije prijedlog vođe narodne inteligencije, dr. Ljudevita Gaja, predstavnici hrvatskih staleža (naroda) izabrali su poznatog rodoljuba, pukovnika baruna Jelačića za bana, koga je i kralj u Beču potvrdio. Narod je oduševljeno prihva-

tio novoga bana i očekivao od njega zaštitu od mađarskih presizanja. Ban je sazvao hrvatski državni Sabor i sproveo u djelo odluku Sabora o ukidanju ostataka feudalizma, tlake i daće. Ban Jelačić je pokušao pregovorima i molbama odvratiti Mađare od njihove zamisli „velike i jedinstvene Mađarske“, ali uzalud. Košut reče ljutito: „A gdje Vam je ta vaša Hrvatska, ne mogu je naći na zemljovidnoj karti! Među nama može samo mač odlučiti!“

No Jelačić je bio ne samo odličan časnik, već i velik političar (imao je u Beču i svoga tajnog plaćenog izvijestitelja koji mu je slao u izvještajima čak i stajališta o političkim najvažnijim pitanjima pojedinih glavnih ljudi bečke aristokracije) i, dakako, velik strateg. Nije čekao da Košut ojača, stvori svoju vojsku i provali u Hrvatsku. Jelačić je krenuo na čelu hrvatske vojske (oko 49000 ljudi) ne na mađarski narod, već da obrani pravo svoga naroda na vlastiti pradedovski jezik – i da spriječi nestanak Hrvatske sa zemljovidne karte Europe.

Autor prof. Stjepan Krčmar sažeto predočuje i gorku sudbinu velikoga rodoljuba bana Jelačića nakon godine

1945. Naime, poznato je da se od svršetka rata pa sve do ovih dana u Hrvatskoj smjelo pisati i govoriti o Jelačiću samo kao o navodno reakcionarnoj ličnosti, kojoj je jedini cilj bilo očuvanje Austrijske monarhije, te gušenje naprednih pokreta. No, Jelačić nije bio reakcionar, niti neprijatelj mađarskoga naroda i onih Mađara koji su htjeli ukinuti feudalne odnose. On je također ukinuo kmetstvo u Hrvatskoj, ali se morao oprijeti mađarskoj šovinstičkoj politici toga vremena, jer je uvidio da jedino odlučnim i čvrstim otporom može spasiti i hrvatski jezik i državu.

Nažalost, lijepi spomenik banu Jelačiću odstranjen je godine 1947. sa zagrebačkoga Jelačićeva trga. Sada se već na raznim stranama uviđa ta pogreška koja je učinjena iz dogmatsko-ideoloških razloga. Sve češće se piše i govori o vraćanju toga spomenika na njegovo mjesto, a u povijesnim knjigama, tj. novijoj literaturi vraća se ugled i čast velikom rodoljubi i zaslužnom hrvatskom državniku banu Josipu Jelačiću.

Zvonimir Čičić

PROMJENA ADRESE

Socijalna služba za radnike iz Jugoslavije u Neussu prešla je u nove prostorije. Adresa: Salzstr. 55, 4040 Neuss, telefon: 0 2101/2693 14.

U Beču postavljena spomen-ploča banu Jelačiću

Prenosimo iz „Hrvatskih novina“, glasila gradišćanskih Hrvata, Željezo-Eisenstadt, 19. 5. 1989.

Med najpoznatije povjesne osobe u Hrvatskoj spada i ban Josip Jelačić. Kako je on odigrao važnu ulogu u vrime revolucijskih previranja 1848. u Beču, a i svoja školovanja načinio u

Theresianumu, je bila 18. 5. u 19 ura otkrivena ploča upravo u Theresianumu u čast 130. obljetnice smrti Jelačića. Organizatori ove priredbe Freunde Wiens, HGKD¹⁾ i HAK²⁾. Spomen-ploču s medaljonom je načinio kipar Dragutin Šantek.

Ki je bio Jelačić? On je sin austrijskoga generala, ter je i sâm načinio vojnu karijeru. Njegove zasluge ali nisu najveće na tom polju, nego u ukidanju kmetstva u Hrvatskoj jur 1848. ljeta, dok su u Americi imali još robovlasnički sistem. Kot velikoga patriota ga je hrvatski narod volio.

Protiv Ugrov je ustao ar su oni kanili u Hrvatskoj upeljati ugarski kot službeni jezik. Pohod Jelačićev Beču nije imao cilj da spašava monarhiju, nego da svoju vojsku bolje opremi. Da su Ugri tada srušili monarhiju, onda bi se po Hrvati u Hrvatskoj čemerno pisalo. O ovoj tematiki je pisao prof. Stjepan Krčmar iz Zagreba. Njegov tekst je Hrvatska kulturna zajednica u Švicarskoj prevela na nimški i izdala dvojezičnu brošuru, ka osvjetljava Jelačićevu ulogu u prošlom stoljeću na sasvim drugi način.

Brama

¹⁾ HGKD = Hrvatsko gradišćansko kulturno društvo, Beč

²⁾ Hrvatski akademski klub, Beč

Spomen-ploča banu Josipu Jelačiću u Beču

Milodari za Sveučilišnu knjižnicu i bolnicu

Misija Saarbrücken: 1220,- DM · Misija Giessen: 800,- DM

Misija Kassel skupila je na dan sv. potvrde, 10.6.1989. godine, 3000,- DM za obnovu katedrale Sv. Stošije u Zadru i predala ih nadbiskupu mons. M. Oblaku.

Odvjetnik Niemietz umjesto Dedijera u Frankfurtu

I opet apsurdne klevete

U prepunoj Maloj dvorani Narodnoga obrazovnog doma (Volksbildungsheim) u Frankfurtu (nazočno je bilo oko 200 slušatelja), održao je odvjetnik G. Niemietz, njemački izdavač Dedijerove knjige „Jasenovac i Vatikan“, 19. 6. 1989. godine, predavanje o „Katoličkim feštama klanja u 20. stoljeću – Katholische Schlachtfeste im 20. Jahrhundert“. Najavljen predavanje, a tako se moglo čitati i na mnogobrojnim plakatima u gradu, nosilo je naslov: „G. Niemietz govori o Dedijerovoj knjizi „Jasenovac – jugoslavenski Auschwitz i Vatikan“. Samo nekoliko dana prije 19. 6. izvjesio je frankfurtski „Bund gegen Anpassung“, organizator Niemietzeva nastupa, na gradskim oglasnim tablama da će odvjetnik govoriti o „Katoličkim feštama klanja“. Zašto je došlo do promjene teme, nije javno kazano. Predstavnik „Bunda“ se požalio da je od 1100 izvješanih plakata samo stotina „na životu“, ostali su bili pokidani. „Strašno“, nadodao je, „kad se zna koliko je to nas koštalo“.

Vajni odvjetnik je ipak svoje izlaganje počeo s Jasenovcem. Spomenuo je da je to bio najveći koncentracijski logor u Jugoslaviji i treći po veličini u Evropi i da je u njemu ubijeno oko 200000 ljudi: 75000 Hrvata, 57000 Srba, 26000 Židova i 22000 Roma. O ostalih 20000 ubijenih nije ništa rekao. Pa što za nj znači 20000 ljudi? U svom letku koji je te večeri bio dijeljen pred dvoranom, a nekoliko dana kasnije i pred nekim frankfurtskim školama, „povjesničar“ Niemietz piše: „Razlog za taj masakar bio je samo i jedino u činjenici da oni (ubijeni u Jasenovcu, n.o.) nisu bili kršćanske vjere!“ Po Niemitzu dakle pravoslavci ni nisu kršćani, a među 75000 umorenih Hrvata nije izgleda bilo ni jednog katolika, kršćanina. Tako je to kad „stručnjak“ piše.

Iza kako je pročitao 2 izvještaja o umorstvima u Jasenovcu i Glini i iza kako je rekao da su to učinile ustaše, „povjesničar“ se Niemietz pozabavio analizom ustaškog pokreta i njegova vođe Ante Pavelića koji da je 1941. godine imao „samo 800 ustaških sljedbenika“. Kazao je i nekoliko riječi o četnicima, ne krijući svojih simpatija za taj „oslobodilački pokret“.

Odgovarajući na pitanje koje je sam postavio, kako to da je Pavelić mogao uspjeti 1941. godine, Niemietz je bio rezolutan: „Podržavala ga je Crkva, Crkva, Crkva (sic!)“. Ona je bila organizirana, a Pavelićeve ustaše nisu. Ona je zapravo išla za iskorištenjem pravoslavaca. Pavelić je bio u „rukama Crkve“, reče „povjesničar“ Niemietz, a od nje je navodno dolazilo svako zlo. Zaboravio je spomenuti da je u Zagrebu rezidirao i hrvatski pravoslavni patrijarha.

No, nastavio je „stručnjak“, Crkva u Hrvatskoj izvršavala je samo naredbe Vatikana koji je kriv za sve. „Crkva je katolička“, tako Niemietz, „najveći zločinac u povijesti čovječanstva“. Ona je poticala na ratove protiv pravoslavaca i na gotovo sve druge ratove. Tako „povjesničar“.

U dugom, neuvjerljivom, neznačajnom i nepismenom predavanju izvalio je Niemietz, inače prijatelj Vladimira Dedijera-Gangstera, i nekoliko „ubojitih“ neistina koje s lakoćom može opovrći imalo informirani čovjek. Između ostalog ustvrdio je:

1. Pio X, papa, umro je od radosnog uzbuđenja na vijest da je Austrija 1914. godine ušla u rat „protiv pravoslavaca“.
2. Nadbiskup Alojzije Stepinac položio je, još 1930. godine, ustašku zakletvu i postao ustaša.
3. Nadbiskup Alojzije Stepinac tražio je 1946. godine od saveznika, prvenst-

veno od Velike Britanije, „da bombardiraju Beograd“.

4. Protiv nadbiskupa Alojzija Stepinca vođen je najljudskiji sudski postupak i on je preblago osuđen.

5. Ivan Pavao II nije mogao doći u Jugoslaviju, jer se nije htio pokloniti pred 750000 žrtava Katoličke Crkve.

6. Pavelić i Katolička Crkva htjeli su čistu katoličku Hrvatsku.

Tako je valjao Niemietz.

Šačica hrvatskih katolika, među kojima je bilo i nekoliko svećenika, nestrpljivo je očekivala da stručnjak završi svoja blebetanja i da počne diskusija. Ali, on je bio epski rasprisan, odsutan i izgubljen. Dobivao se dojam da uopće ne stoji niti iza jedne od svojih otrovnih i lažnih tvrdnji. A valjao ih je kao bundevalj neku stvar.

Pisac ovih redaka odmah se javio za riječ pošto je jedan od slušatelja „iznio“ brojke o jasenovačkim žrtvama na kojima bi mu zavidio i general Terzić. Taj će se diskutant i poslije javiti tvrdnjom da „kršćani već 2000 godina ponavljaju tezu kako su Židovi ubojice Isusa Krista“. Bio je javno ušutkan. Nije pretpostavljao valjda da su u publici nazočni i hrvatski katolici koji s najvećim poštovanjem govore (i suosjećaju!) o braći i sestrama Isusa Krista, o njegovu židovskom narodu.

Na pitanja urednika „Žive zajednice: „Kakva je to čista katolička Hrvatska, kad je u njoj bilo toliko muslimana; Zašto nije ni riječi rekao o ubojstvu Stjepana Radića; Odakle on zna da je Stepi-

Odvjetnik G. Niemietz (lijevo) u prijateljskom razgovoru s Vladimirom Dedijerom – Gangsterom. Alaj su se sastali...

nac postao ustaša; Zašto je u njemačkom izdanju Dedijerove knjige izmijenjena naslovna stranica (slika navodnog Pija XII s ustašama); Zašto M. Filipovića-Majstorovića spominje kao franjevca-svećenika kad je on bio isključen iz crkvene službe" i dr., „stručnjak" nije dao nikakva odgovora. On je valjao, brljao, a ni na jedno pitanje nije uopće reagirao. To je taj vrli predstavnik „Saveza protiv prilagođivanja"! Neznanica, ali pun mržnje na sve što je katoličko i hrvatsko. Bijedni odvjetnik! Zbilja bi ga trebalo dati na sud. Zbog vrijeđanja, laži i podvaljivanja!

Za riječ se javilo još nekoliko slušatelja. Jedna je gospođica s pravom zalupila vratima i – otišla. Nikakve tolerancije kod vodećeg čovjeka u spomenutom Savezu. Jedan je, kažu da je liječnik, tvrdio da su obični Hrvati dobri ljudi... Otkrio gospodin Ameriku! Sudeći po reakcijama nekih nazočnih Nijemaca Niemietzevo predavanje bilo je obično, neutemeljeno brbljanje s jakom dozom mržnje. To je taj Dedijerov prijatelj i glasnogovornik.

Dedijeru je izbrojio sve „zasluge" do 1953. godine, a onda zašutio. A zna se kako je dalje bilo.

Mala skupina hrvatskih sudionika na Niemietzovu predavanju mučno je i stojički podnosila sulude izljeve mržnje na ono što je njoj sveto, ali izdržala je. Bila je to večer kanonada na hrvatski narod i Crkvu Ivana Pavla II. No dokazala se kao najobičniji lažni čorak, bezvezna i besmislena.

Hrvati su s tri letka informirali čitatelje i sudionike na predavanju o „istinama" koje je iznosio Niemietz, Dedijerov prijatelj. Trebalo je obojici još glasnije reći: „Prste dalje od hrvatskog naroda i Katoličke Crkve". Naddubrižnički ured i okolne misije nisu šutjeli.

Niemietz nastavlja, čujemo, svoju kampanju mržnje. U čije ime, ne znamo. Sigurni smo pak da kod ljudi koji vole istinu njegove bezočne izmišljotine ne mogu „kuriti" (proći), reklo bi se u mom južnohrvatskom kraju.

Ignacije Vugdelija

M. Dilas o A. Stepincu

„Stepinac bez sumnje ne bi bio suđen za svoje držanje u ratu i saradnju s Pavelićem, da nije nastavio s opozicionom aktivnošću protiv nove, komunističke vlasti... Ali se i ograđivao od Pavelića – nezavisan i privržen politici Vatikana... Ali sama zamisao, sam razvoj suđenja Stepincu bio je pogrešan i bremenit neuspjehom. Naime, Stepinac je pretežno optuživan za svoje držanje u ratu, a stvarni povod suđenju bilo je njegovo opozicionerstvo poslije rata. Ta istina se nije mogla sakriti samim tim što je uhapšen 15 meseci pošto se rat završio i pošto su Tito i Bakarić vodili s njim razgovore. Da, to se nije moglo sakriti – bez obzira kakvo je bilo Stepinčevo držanje u ratu, bez obzira na sve naše dokaze i dokumente protiv Stepinca. Zapadna štampa je, razume se, otkrila tu pukotinu, to „insceniranje" u suđenju. Promašenosti suđenja Stepincu doprineo je on sam svojim čvrstim i dostojanstvenim držanjem. Osuđen je na 16 godina zatvora." (NIN, Beograd, 11. lipnja 1989.).

Misionari oko Kardinala Meisnera

Kölnski nadbiskup Joachim kardinal Meisner pozvao je na prvi informativni susret 8. lipnja t. g. u Matternushaus u Kölnu sve misionare i socijalne radnike iz kölnske nadbiskupije.

Na prijedopnevnom susretu s kardinalom bio je pedeset i jedan misionar, prelat Koenen i pomoćni kölnski biskup Dick.

Na početku susreta govorio je biskup Dick, a za njim je govorio kardinal. Tema kardinalova pozdravnog govora bila je univerzalnost katoličke Crkve.

Po želji biskupa Dicka predstavnik svake nacije održao je informativni izvještaj o najvažnijim pastoralnim problemima svoje nacije.

Govorilo je dvanaest govornika, a na završetku svakoga izvještaja kardinal je postavljao pitanja.

U ime hrvatskih vjernika, časnih sestara i svećenika govorio je fra Ivan Dotur iz Leverkusena. On je rekao: „Veze Hrvata i kölnske nadbiskupije potječu iz 1530. godine, kada je u Kölnu štampano značajno djelo hrvatskog Goethea Marka Marulića: „De institutione bene vivendi per exempla Sanctorum".

Završavajući svoj izvještaj, fra Ivan je kazao: „Gospodine kardinale, naša je hrvatska Crkva uvijek zahvalna vašoj nadbiskupiji, jer je vaš predšasnik pok. Josip kardinal Höfner, uz pomoć biskupa Dicka, premeta J. Koenena

i premeta K. Piepera omogućio hrvatskim vjernicima i svećenicima na području vaše kölnske nadbiskupije dio drage domovine".

U pauzi kardinal se pozdravio sa svakim svećenikom, a sa šestoricom hrvatskih franjevača – fra Ivana Dotura pozna iz Berlina – vođio je zajednički razgovor.

Završavajući službeni dio ovog radnog susreta kardinal je rekao: „Dužnost je svećenika naviještati Riječ Božju, promicati život Božji u dušama vjernika preko svetih sakramenata i svjedočiti Ljubav Božju.

Zahvaljujem svima vama na moralnoj podršci koju ste mi izrazili preko svojih predstavnika. Kao što je vama svećenicima potrebna biskupska podrška, tako je i biskupu potrebna svećenička podrška."

Zajednički objed kardinala i svećenika bio je praktična potvrda univerzalnosti Katoličke Crkve u kojoj nema domaćina i stranaca. Svi su vjernici u Crkvi djeca jednoga Oca, bez obzira na rasu i klasu, jezik i boju kože.

Može se mirne duše ustvrditi da je ovaj susret svećenika – misionara kölnske nadbiskupije s Joakimom kardinalom Meisnerom bio od višestruke koristi. Neće se lako zaboraviti.

P. Berislav Nikić OFM

Kardinal Meisner pozdravlja inozemne misionare u svojoj nadbiskupiji

5. regionalni susret hrvatske
kat. mladeži u Bochumu

Pravi festival

17. lipnja, njemački državni praznik, „Dan njemačkog jedinstva“, uhodao se u Sjevernorajnskoj-Vestfalskoj pokrajini kao dan regionalnog susreta ove pokrajine za hrvatsku katoličku mladež (do sada su održana dva ovakva susreta u Mettmannu i po jedan u Essenu i Moersu). Ovaj 5. regionalni susret održan je ove godine u Bochumu. Premda su školski ljetni praznici na pragu te su već prije ove subote mnogi naši sunarodnjaci iz pokrajine NRW pošli na godišnji odmor, ipak se našlo preko 800 mladih Hrvatica i Hrvata u Bochum-Wattenscheidu, u crkvi Sv. Josipa, gdje ovdašnji hrvatski katolici slave redovno svoju nedjeljnu Misu na hrvatskom. Preko 20 svećenika, te isto toliko pastoralnih suradnika, došlo je sa svojim mladima na ovaj zadnji skup prije godišnjih odmora. Mjesni župnik njemačke župe Heinz Wiederhold kao i mjesni hrvatski župnik Branko Šimović pozdravili su mlade te izrazili svim sudionicima radostan i veseo susret. Među 20 svećenika na oltaru se našao i dušobrižnik njemačke mladeži grada Bochuma Jürgen Schmidt. Koncelebriranu sv. Misu predvodio je predstavnik ove regije vlč. g. Stjepan Penić. Uz dobro uvježbano, veselo i jednostavno pjevanje za vrijeme Mise, izvela je grupa mladih iz Wuppertala dva sakralna plesa za „Oče naš“ te na kraju „Jubilate Deo“ – Kličite Gospodinu. Dakako da su mladi izrazili radost i uzvratili burnim pljeskom. Iz 14 HKM mladi su sudjelovali na poseban način u misnom slavlju. P. J. Bebić, misionar u Kölnu, usmjerio je svoju propovijed prema temi i geslu ovog susreta: **Susret je dar Neba Zemlji**. S više strana i više primjera osvijetlio je ovu temu. Kao i kod velikog i svečanog ulaza u crkvu iza križa se također pri izlazu vijorila zastava, stijeg Susreta hrvatske katoličke mladeži (plavi križ na bijeloj podlozi iz čijeg desnog gornjeg procijepa izbija cvijet crvene boje i sve to okruženo njemačkim i hrvatskim naslovom: **Susret hrvat. katol. mladeži * Kroat. kath. Jugendtreffen**). Ovaj stijeg se svima veoma svidio i mnogi su svećenici predložili da to bude ubuduće stijeg susreta hrvatske katoličke mladeži. Pri divnu sunčanu vremenu krenula je silna povorka od crkve prema dvorani Pestalozzischule, kroz glavnu prometnicu Bochumer Strasse. Njemački su prolaznici najprije mislili da je to kakva velika njemačka demonstracija pa su se pitali: „Kakva je to sada demonstracija“. Ali kad su se približili tim hrvatskim mladima vidjeli su da to nije nikakva njemačka demonstracija, jer mladi govore njemački, ali i hrvatski.

Oko škole pred velikom aulom pripremiло je Župsko vijeće i Organizacijski odbor Hrvatske katoličke misije Bochum jela i pića tako da nitko od prisutnih nije morao ići i tražiti štogod „u kljun“. Svećenici, a i svi ostali su

„Dok je takve hrvatske mladeži, Hrvatska se ne mora bojati za svoju budućnost“, rekao je p. Prior

se upravo divili kako je to sve skupa lijepo organizirano i kako divno funkcionira.

U 14 sati počeo je kulturno-zabavni program pjevanjem „Lijepo naše“ i njemačke nacionalne himne. Župnik Šimović kao i predstavnik regije vlč. Stjepan Penić pozdravili su prisutne u pretijesnoj dvorani za ovaj susret i predali vodstvo kroz program diplomiranoj slavicistkinji Heiki Fofić, Njemici koja savršeno lijepo govori hrvatski i studentu Ivi Lovriću (oboje sa Sveučilišta Bochum). Kroz triipolstani neprekidni program vodili je njih dvoje, dvojezično, program u kojem je bilo izvedeno 18 glazbenih, scenskih i folklorističkih točaka.

Na početku je grupa iz Wuppertala izvela pantomimu pod naslovom „**Hod moga hrvatskog naroda u tuđini**“. Opet se pokazala vještina tih mladih, koje je uvježbala s. Marija Čarapina sa svojom sestrom Mirom Landeka.

Slijedili su glazbeni prilozi iz HKM Aachen, Gelsenkirchen, Mülheim i Münster. Svi prilozi bili su zapaženi i popraćeni pljeskom.

Folklorni dio tog programa započeo je plesom „Prigorski splet“ koji su izveli „mlađ“ folklorne grupe „Vatroslav Lisinski“ iz Hrvatske kat. misije-domačina Bochum. Iza toga su slijedili prilozi „Slavonija“ što su izveli mladi iz HKM Düsseldorf, „Baranjska žetva“ – HKM Dortmund, „Bunjevac“ – folkl. grupa „Koraci u tuđini“ iz HKM Köln, „Slavonska kola“ i „Prigorska kola“ – HKM Hagen, „Posavina“ – HKM Essen, „Bunjevačko kolo“ folkl. grupe „Branimir“ iz HKM Moers, „Narodna kola iz Podravine“ – HKM Bielefeld, „Slavonska kola“ – HKM Neuss, „Ero s onog svijeta – završno kolo“ – njemačko-hrvatsko kulturno društvo „Knez Branimir“ iz Oberhausena, „Slavonija“ – HKM Wuppertal i na kraju je izvela grupa „starijih“ folklorne grupe „Vatroslav Lisinski“ iz misije-domačina Bochum niz plesova „Plesom kroz Hrvatsku“. Svi ti prilozi bili su

jako lijepo uvježbani i – premda je bila vrućina tog dana – svi su bili zorno praćeni i nagrađeni burnim pljeskom.

Iza kratke stanke oko 18 sati nastavio se ovaj susret s plesom uz glazbu. Za tu prigodu svirali su svirači „Plave zvijezde“ iz Solingena.

Susret je završio oko 22 sata na veliko zadovoljstvo svih. Njemački župnik Wiederhold primijetio je sav oduševljen: „Das sind alle fernsehreife Stücke!“, a pater Prior novoutemeljenog cistercijskog samostana u Bochumu, ljubitelj hrvatske glazbe i kulture, prijatelj našeg naroda, rekao je na kraju: „Das ist einmalig. Wenn irgendwo in Nordrhein-Westfalen so ein Treffen stattfindet, komme ich hin... Bei solcher Jugend braucht Kroatien keine Sorge um die Zukunft zu haben!“

Da je sve to ovako lijepo i skladno prošlo, na radost i zadovoljstvo svih prisutnih a posebno naših mladih, treba sigurno zahvaliti organizatorima HKM Bochum, Župskom vijeću kao i svim sudionicima u organizaciji.

„Bochum će nam ostati u najljepšoj uspomeni“, bile su riječi naših mladih na rastanku i odlasku s ovog najvećeg skupa mladih u Bochumu iza Vjeronaučne olimpijade koja je održana prije 11 godina u ovom gradu.

B. Š.

Pomognimo izgradnju

- Hrvatskog doma u Rimu
- Sveučilišne knjižnice u Zagrebu
- Sveučilišne bolnice u Zagrebu

Vaši prilozi koje uputite preko našega lista bit će objavljeni, a narod i Crkva u Hrvata trajno zahvalni. Unaprijed hvala!

BERLIN

Dvadeset svijeća za dvadeset ljeta

Već nekoliko naših većih misijskih zajednica u Saveznoj Republici Njemačkoj proslavilo je dvadesetu obljetnicu života i djelovanja. Ovaj je put bio na redu Berlin, jedna od većih zajednica hrvatskih vjernika u Zapadnoj Europi. Hrvatska katolička misija u Berlinu proslavila je dvadesetu obljetnicu svog djelovanja 17. lipnja 1989. svečanom akademijom u St. Bonifatius-Kirche i 18. lipnja krizmom u istoj crkvi i prigodnim programom u Hrvatskom centru u Stresemannstrasse.

Za ovu je prigodu zajednicu vjernika pripremao o. fra Silvestar Aračić, apostolski misionar Splitske franjevačke provincije presv. Otkupitelja, koji je kroz desetak dana u staleškim propovijedima poticao starije i upućivao mlade na vjernost evanđelju. Misionar je bio vjernicima na raspolaganju za osobne razgovore, susrete i ispovijedi.

Svečanom akademijom u crkvi sv. Bonifacija na Mehringdamu Hrvatska je katolička misija 17. lipnja 1989. proslavila **dvadesetu obljetnicu**. Okupljenu je zajednicu najprije pozdravio fra Vinko Marović, voditelj misije. Potom su svoje pozdrave uputili predstavnici mjesne Crkve: mons. Otto Riedel u ime Berlinske biskupije i spriječenog pomoćnog biskupa Weidera, vlč. Blessig župnik sv. Bonifacija i dekan gradskog područja Kreuzberg, vlč. Ivo Elens u ime dušobrižnika za strance u Berlinu, vlč. Martin Horvat u ime Slovenske katoličke misije, predstavnik biskupijskog „Caritas“ gosp. Günther Ziegenhagen, vlč. Ganswindt župnik s Weddinga i gosp. Pero Marić u ime Župskog vijeća Hrvatske berlinske zajednice. Pročitani su i pozdravi: blagoslov Sv. Oca Ivana Pavla II, čestitka kardinala Franje Kuharića, nadbiskupa Oblaka, predsjednika Vijeća BK za hr-

vatsku migraciju, mons. Stankovića, provincijala Šipića, dr. Amanna, predstavnika dušobrižništva za strance u SR Njemačkoj, te bivših misionara Validžića i Čurčije kao i gvardijana samostana Gospe od Zdravlja iz Splita.

U svom je predavanju berlinski župnik fra Vinko prikazao dvadesetogodišnju povijesnu putanju ove brojne zajednice, iznio najznačajnije događaje, spomenuo djelovanje dosadašnjih misionara, časnih sestara, socijalnih radnika u službi naših radnika te njihovih obitelji, posebno djece i mladih.

Glavni događaj proslave te večeri bile su mlade djevojke u narodnim nošnjama koje su **upalile dvadeset svijeća**, za svaku provedenu godinu u tuđini po jednu svijeću, što je na simboličan način označavalo dvadeset provedenih godina u Berlinu. Paljenje svijeća recitatori su popratili izabranim tekstovima hrvatske rodoljubne i iseljeničke lirike. Paljenje svijeća pratio je pjesmom i sviranjem dječji tamburaški zbor pod ravnanjem fra Milana Jašića.

U međuvremenu je prispio mons. Josip Uhač, apostolski nuncij u Bonnu koji je istog dana sudjelovao u posvećenju rottenburškog biskupa Waltera Kaspera. Burnim je aplauzom pozdravljen dolazak našeg sunarodnjaka u pratnji fra Bernarda Dukića, delegata za hrvatske svećenike u Njemačkoj.

Sekstet slovenske katoličke misije u Berlinu izveo je tri domoljubne pjesme te na taj način označio suradnju slovenske i hrvatske kršćanske zajednice u ovom gradu.

Ovaj je značajni događaj Hrvatske katoličke misije u Berlinu obilježen bogato **ilustriranim monografijom**, spomen-knjigom u slici i riječi, koja svjedoči o njezinu dvadesetogodišnjem djelovanju (1969–1989), o kršćanima kojima služi i ostaje kao povijesni dokument hrvatskih radnika u pruskoj metropoli. Monografija: „**Hrvatska katolička misija u Berlinu**“ izašla je kao prvi svezak u nizu

Misionar fra V. Marović u razgovoru s nuncijem mons. J. Uhačem

„Tragovi“ izdanja zbornika „Kačić“ iz Splita. Sadrži povijest misija na 110 stranica teksta i slika u boji i crno-bijelih, formata A4. Monografiju je predstavio župnik fra Vinko i poklonio počasnim gostima. Monografija u slobodnoj prodaji vrijedi 30 DM i može se naručiti na adresi misije.

Cjelovečernji program akademije pratio je na orguljama i davao ton svečanosti **mo Mato Leščan**.

Sastavni dio proslave bila je i **krizma** koju je 18. lipnja podijelio mons. Josip Uhač. Sto i tri krizmanika sa svojim roditeljima i kumovima ispunili su prostranu crkvu sv. Bonifacija na Kreuzbergu. Krizmanici su dobili na poklon posebne uspomene na jubilarnu krizmu tiskane za tu prigodu.

U poslijepodnevni satima Hrvatski je centar u Stresemannstrasse 66 bio „kuća otvorenih vrata“. Svečanost je započela otvorenjem izložbe ak. slikara Ante Branka Periša koji je jarkim bojama dočarao „tragove“ iseljeničkog života.

U zabavnom dijelu programa za naše radnike svirao je VIS „Alfa i Omega“ iz Offenbacha i naizmjenično plesale folklorne grupe iz Berlina i Frankfurta.

I ovoga puta berlinski je zbor mladih bio na visini. Svoje glazbene točke izveo je na opće zadovoljstvo svih slušatelja.

Dr. Frane Franić u Nürnbergu

Dva važna i lijepa vjernička događaja u Hrv. katoličkoj misiji u Nürnbergu: blagoslov kapele u čast Gospi, Pomoćnici kršćana i sv. potvrda.

Na poziv naše misije, sredinom lipnja u Nürnberg je doputovao umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup i metropolita, msgr. dr. Frane Franić. Uz bivšeg voditelja Hrv. katoličke misije u Nürnbergu, p. Stjepana Bolkovca i svećenike salezijance iz Nürnberga i Erlangena, dr. Franić je blagoslovio kapelu, predvodio sv. koncelebriranu Misu i podijelio sv. potvrdu jedanaestoricu odraslih iz naše misije. Nakon doručka je otputovao u Rottenburg – na biskupsko posvećenje dr. Kaspera.

Navečer je u čast uvaženog gosta iz Domovine, uz članove misijskog pastoralnog vijeća i nekolicinu naših ljudi koji su radili na dovršenju i uređenju kapele priređena svečana večera. Zdravice dobrodošlice, zahvalnosti i čestitke izrazili su najprije voditelj misije p. Niko Šošić, zatim dr. Franić, p. Stjepan Bolkovac i g. Ivan Ćirko.

Sutradan, 18. lipnja, u svečanoj procesiji krenulo se iz dvorišta misije u obližnju

Nadbiskup F. Franić krštava šesto dijete bračnoga para Ante i Stoje Kozina

franjevačku crkvu. Nešto prije podneva započela je sv. Misa pod kojom je dr. Franić krstio šesto dijete Ante i Stoje Kozina, a zatim podijelio sv. potvrdu skupini od 143 mladih

vjernika iz Nürnberga i Erlangena. Izuzetno mnogo svijeta, veliko oduševljenje, prava „fešta“. Bio je to, i ostat će, za sve nas dan koji se pamti.

P. Niko Šošić SDB

REGENSBURG

I odzvanjala je dvoranom hrvatska himna

Tako je u kratkoj reportaži o nastupu H. K. M. u Regensburgu napisao izvijestitelj. Bilo je to 17. 6. u povodu proslave 1250-godišnjice biskupije Regensburg. Naša misija pripremila je po želji karitasa akademiju. Trebali smo se predstaviti Nijemcima, ali na žalost, prisutna je bila većina Hrvata.

Nakon što je otpjevana hrvatska i bavorska himna i nakon uobičajenih pozdrava, održao je zapaženo predavanje župnik Josip Antonac o radu hrvatskih katoličkih misija.

Diplomirani teolog Stjepan Kučko poveo nas je kroz 13 stoljeća kršćanstva u Hrvata. Sve je popraćeno slikama iz naše kulturne i narodne povijesti i prekidano pjevanjem naših crkvenih pjesama. Sve je na orguljama pratila s. Mirja Tabak. U četvrttoj točki nastupili su naši mladi. Bolnu istinu asimilacije, koju ne možemo prihvatiti, potvrdili su mladi u kratkom recitalu koji je na njemačkom pripremio za ovu zgodu velečasni Damir Bedrina, student glazbene akademije u Regensburgu. Mirko, Natalija i Marijana recitali su to lijepo, kao da im je to materinski jezik. Direktor karitasa na to se posebno osvrnuo u zahvali. Ti isti mladi pjevali su s nama naše lijepe narodne pjesme. Izveli su uz mali orkestar splet narodnih pjesama. Sve je to s njima uvijek bio velečasni Damir. Najmanji su otpjevali, uz ritmičke pokrete, pjesmu domovini.

Nakon akademije, na otvorenom, pjevali smo iz duše, sve po željama, naše narodne pjesme iz svih krajeva drage domovine. Tek ovdje su se Nijemci zainteresirali i pitali tko smo.

Nedjelju prije, točnije 11. 6., išla je naša misija na svoje četvrto vozačašće i proslavu prve svete pričesti u Trasching. Pridružili su nam se i naši vjernici iz Weidena i Passaua. Misno slavlje počelo je ulaskom petero prvopričesnika. Dvoje djece iz Lohama – Ivan i Nikolina, imali su prvu pričest, a ovo troje je s nama samo proslavilo. Prošlogodišnji prvopričesnici pozdravili su su ovogodišnje. Družanka završava recitaciju:

„Danas te, Kriste, molim
za prvopričesnike ove.
Da ostanu vjerni,
i radost ovoga jutra
svjetiljka im bude
do kraja života.
Nek svijetli jače
u danima kušnje
koja ih čeka.“

Dalje slijedi Misa, a prije obnove krsnih obećanja recitira Ružica:

„Svoju svijetlu i nade
vjere, kroz život nosi
ljubavi do vječnosti sretno.“

Nakon pričesti izriču prvopričesnici zahvalu i molitvu: „Da ostanem dijete“. Nikolina reče:

„Kako je dobar
i malo traži.
Ali, ko dijete ostat
nije baš lako.“

Molit ću Isusa
na današnji dan
da pođe sa mnom,
s tobom
u život.

Kud kročimo
nek bude s nama.
Da čuva nas,

bdije nad nama,
i pazi
da ostanemo djeca.

Poslije Mise blagoslov automobila odjekuje brijegom molitva Hrvata na svaki zaziv.

Zajednički objed. Zamirisali topli odojci. Kad se okrijepismo, započe pjesma. Prva zapjevaše djeca sama od sebe, spontano, da pokažu što znaju. Dalje, kako je tko stigao povesti. Dalmatinci, Međimurci, Hercegovci, Slavonci, Zagorci i Bosanci. Šima iz Passau svoje Bosance neumorno prati na violini. Čak se povelio i kolo, a Šima svirao.

Usput bih spomenula i proslavu Majčina dana. Tada su naši mladi prvi put javno nastupili. Bili su jako dobri.

A također u tjednu sv. Wolfganga imali smo Misu za strance. Nijemci, Španjolci i mi najbrojniji – Hrvati. Na Misi smo pjevali naizmjenice s Nijemcima.

Kasnije u župnoj dvorani uz perece i pivo zapjevali smo mi Hrvati, kako to samo mi znamo. Izazvali smo svojim pjevanjem i Nijemce, te su i oni zapjevali svoje narodne, ali i mi skupa s njima. Veselje je trajalo do kasno u noć.

Kako vidite i male misije imaju svoja zbivanja i radosti. Sve u svemu bilo je uvijek lijepo, ali s malo tuge i misli na dragu nam domovinu.

Sve čitatelje „Žive zajednice“ pozdravlja i ugodan odmor u domovini želi Hrvatska katolička misija Regensburg sa

s. Miroljubom Marijanović

MÜNCHEN

Dva hrvatska biskupa posjetila najveću hrvatsku misiju

Kad se čovjek nađe na Münchenskom kolodvoru osjeća se kao da je u Zagrebu. To se posebno zapaža četvrtkom navečer, petkom i subotom, kada deseci i deseci autobusa s našim radnicima putuju prema Zagrebu na vikende. Nikakvo čudo kad znamo da u Münchenu ima preko 50.000 radnika iz Domovine. Od toga je oko 30.000 Hrvata. Grad u gradu.

Nedaleko od kolodvora nalazi se i sjedište Hrv. kat. misije i crkva Sv. Pavla u kojoj Hrvati svake nedjelje u 16 sati imaju Misu. I sama crkva postala je svima uočljiva zbog velikog posjeta vjernika.

I druga velika crkva Sv. Marije (Marienkirche) na Stackusu svake je nedjelje prepuna. Redarstvo je više puta upozoravalo mjesnog župnika i Nadb. ordinarijat.

Angažirani referent za inozemne misije i dugogodišnji prijatelj Hrvata prelat Franz Sales Müller potrudio se pronaći još veću i pogodniju crkvu. Koncem svibnja ove godine iz crkve Sv. Marije prešlo se u crkvu Sv. Mihovila (St. Michaelskirche). Sam prelat je bio na prvoj misi i ostao iznenađen velikim odzivom vjernika.

U toj velikoj crkvi 18. lipnja našla su se i dvojica hrvatskih biskupa: msgr. Ante Jurić, splitski nadbiskup i msgr. dr. S. Badurina, šibenski biskup. Pred velikim mnoštvom hrvatskih vjernika podijelili su sakrament svete potvrde skupini od 187 krizmanika.

Mladićima i djevojkama su poručili da vjeru danas treba osobnije i svjesnije svjedočiti. Jedino življena vjera otkriva drugima Boga.

Fra Mirko Marić, voditelj misije, kao i ostali dušobrižnici: p. P. Gulić, p. Ante Maleš i p. Branko Brnas se nadaju, da će i nova dvorana s 800 mjesta, koju gradi Nadbiskupski ordinarijat u Schwanthalerstr. 98, početi punim zamahom već početkom nove školske godine. BD

KASSEL

Gotovo cijela misija u crkvi

Subota 10. lipnja 1989. Bio je to poseban dan za hrvatske vjernike u Kasselu. Sa svih strana čulo se žamorenje, razgovori. Ovako lijepo nam već dugo nije bilo, šaptao je pobožni svijet. Dan prekrasan, sunčan, a nebo blizu, na dohvat ruke.

Već rano ujutro, pred crkvu Sv. Elizabete u Kasselu pristizalo je mnoštvo vjernika sa svih strana. Djevojke i mladići obučeni u prekrasne originalne hrvatske nošnje učinili su to jutro još ljepšim, naprosto rasevjetanim. Neumorni voditelj hrvatske misije vlč. Alojzije Hartli sve je već na samom dolasku srdačno pozdravio i prihvatio. Učinio je to isto i njemački župnik te župe gosp. Karl Gömpel, gradski dekan.

Euharistijsko slavlje predvodio je zadarski nadbiskup mons. Mario Oblak u konceleciji s vlč. Alojzijem Hartlijem, naddušobrižnikom iz Frankfurta p. Bernardom Dukićem, hrvatskim misionarom iz Hanaua fra Marijanom Kovačem te talijanskim svećenikom Darijom Zanonerom.

Misija Kassel broji samo 800 hrvatskih vjernika, a u crkvi Sv. Elizabete našlo se tog dana oko 700 vjernika. Divno, zar ne? Nadbiskup je podijelio „pečat dara Duha Svetoga“ mi-

sijskim mladima, a bilo ih je 67, kojima su se pridružila i 2 Talijana.

Nadbiskup je propovijed usmjerio na mlade, njihove roditelje i obitelji. Rekao je: „Ovdje u tuđini ostanite vjerni vjeri svojih pradjedova, nemojte zaboraviti svoj hrvatski jezik“. Poziva na molitvu, „jer po molitvi, polaganjem ruku, mazanjem uljem, na tebe će krizmanice, sići sila Duha Svetoga. A to što će se danas dogoditi neka ostane s tobom i neka se osjeti u tvom svakidašnjem životu“. Podsjeća na zavjet učinjen u Ninu, „da hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi sv. Misu“. I ove će se godine na istom mjestu s našim Kardinalom to posvijestiti. Dalje reče: „Roditeljima stavljam na srce da tu svoju vjeru koju su donijeli iz drage domovine, taj krasni biser, prenesu na svoju djecu i obitelj. Iako ste ovdje u Njemačkoj lišeni ekonomskih problema, postoji tuga za domom i domovinom. Zato budite uz svoje misionare i hrvatske misije, jer one su jedna velika zajednica, jedna obitelj“. Završio je riječima: „Budite zajedno, ljubite se i volite, budite uz svoju Crkvu i pomažite je ovdje kao i u domovini. Nemojte nikad zaboraviti domovinu Hrvatsku, ona je jedna.“

Poslije euharistijskog slavlja vjernici su imali priliku i kulturno se ojačati, jer je s p. Dukićem došla i putujuća knjižara „Žive zajednice“. Bilo je lijepo i možemo reći da smo toga dana bili uistinu jedna velika obitelj. Lj.

Dragi velečasni Župniče,

Najprije Vam još jednom najsrdanije zahvaljujem na svoj pažnji koju ste mi iskazali za vrijeme moga boravka kod vas u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Kasselu.

Lijepo Vas molim da hrvatskoj katoličkoj vjerničkoj zajednici u Kasselu prenesete moje pozdrave i najbolje dojmove sa slavlja sv. krizme, u subotu, 10. lipnja 1989. godine. Ispunjena prostrana župna crkva sv. Elizabete, pozdravi djece, narodne nošnje, zajedničko pjevanje i poglavito brojni krizmanici, ispovijed i pri-

čest njihovih roditelja, kumova i ostalih vjernika – sve je to postalo događajem vjere i svjedočenja Hrvatske katoličke misije u Kasselu.

Vama, dragi vlč. g. župniče, još jednom hvala za vaše molitve, žrtve i ustrajan rad za duhovno i vremenito dobro svih naših vjernika a i ostalih ljudi koji Vam se obrate za raznolike usluge u Kasselu i njegovoj okolici.

Zajedno sa svima našim vjernicima rado i srdačno Vas pozdravljam i blagoslivljam.

Nadbiskup Marijan Oblak

Mladim krizmanicima u Kasselu nadbiskup M. Oblak uputio je i molbu „da nikada ne zaborave domovine Hrvatske, jer je ona jedna“.

BONN

Ostanite u meni

Barokna crkva svetoga Remigija u Bonnu bila je 4. lipnja t.g. lijepo i svečano okićena za prvopričesničko slavlje 21 prvopričesnika iz bonnske misije.

Na ovo je slavlje došao veliko broj prvopričesničke rodbine iz domovine i svih krajeva Savezne Republike.

Dok je u crkvu ulazila svečana povorka prvopričesnika s upaljenim svijećama, vjernici su zanosno pjevali: „Od sva se četiri vjetra, Crkva sabire sveta u živi Božji hram. Krist joj je glava, Duh Božji snaga, Marija Mati, a nebo dom”.

Jelica Bilanović krasnoslovom je pozdravila mlade svečare, a potom je počelo svečano euharistijsko slavlje.

Biblijska čitanja i prijevni psalam čitali su prvopričesnici.

U svečanoj propovijedi misionar je rekao: „Dragi prvopričesnici, sa sadanašnjom svečanosti prve svete pričesti ne završava vjeronaučna godina. Ona se nastavlja cijeloga vjerničkog života, jer katolička vjera nije statika-mirovanje, već dinamika – život”!

Molitve vjernika molili su prvopričesnici i predstavnici prvopričesničkih roditelja.

Prikazne darove: kruh, grožđe, svijeću, cvijeće i bibliju, uz popratne tekstove i u pratnji ministranata u lijepim narodnim nošnjama, donijeli su do oltara sami prvopričesnici. Zatim je zaorila prikazna pjesma: „Naša srca vatrom gore”. Za ovo slavlje uzeta je druga euharistijska molitva za Mise sa djecom u kojoj su sudjelovali i odrasli.

Bonnski prvopričesnici izmolili su Očenaš poput prve zajednice – raširenih i uzdignutih ruku

Po apostolskoj predaji molitvu očenaša pjevali su vjernici raširenih i uzdignutih ruku, zazivajući Božji blagoslov na djecu Ljubavi Božje.

Prije pojedinačne pričesti, prvopričesnici su krasnoslovili prigodni recital koji je svojim sadržajem i prvopričesničkim gestama izmamio suze radosnice na licima mnogih vjernika.

Prije završetka slavlja, prvopričesnici su ispred glavnoga oltara ispjevali pjesmu HVALA, a iza njih su svi prisutni otpjevali pjesmu: „Tebe Boga hvalimo”.

Molitvom Mise i pjevanjem Gospine pjesme: „O divna Djevice”, došlo se do posljedne točke ovoga slavlja, a to je zajedničko fotografiranje.

Na ovom slavlju svima je upalo u oči zeleno stablo u prezbiteriju crkve, koje je s. Edita ukasila simboličnim listovima od vinove loze, na kojima su bile nalijepljene slike prvopričesnika.

Najvjerniji tumač simbolike ovoga stabla bile su Isusove riječi iz misnog evanđelja: „Kao što loza ne može donijeti roda sama od sebe, ako ne ostane na trsu, tako ni vi ako ne ostanete u meni”. P. Berislav Nikić OFM

TUTTLINGEN/SPAICHINGEN

U crkvi Sv. Josipa u Spaichingenu, skoro do posljednjeg mjesta isunjenoj, desetero mladih primilo je 4. lipnja 1989. godine prvi put sv. pričest. Sv. Misu predvodio je misionar I. Borić, a pod sv. Misom pjevali su mladi iz misije Singen pod vodstvom pastoralne suradnice Dinke Galić.

Sedamdeset gostiju na zajedničkom ručku u župskoj dvorani bili su počašćeni pozdravom premeta iz Rottenburga, dr. Krautera, koji je između ostaloga rekao: „Ustrajte u svojoj kulturi, u svojoj jakoj vjeri koja je velika karakteristika hrvatskog naroda. Budite ponosni na to što jeste”. Mjesni dekan Müller se također obratio gostima: „Sve se više osjeća vaša prisutnost u našoj mjesnoj Crkvi. Mi smo s vama zadovoljni. Vi ste Hrvati narod koji se najbolje snalazi u našoj domovini, vi govorite svoj hrvatski jezik, a skupina ste koja izvrsno govori i njemački. Mi smo u našem dekanatu ponosni na vas, vaša euharistijska slavlja, vaše zajedništvo. Ustrajte u tome”. Prisutan je bio i naš karmelićanin Miroslav Ugljak koji radi na njemačkoj župi.

ACIVI

Ustrajati u jakoj vjeri i biti ponosni

„Jaka vjera obilježje je hrvatskog naroda”, reče rottenburški prelat dr. Krauter na prvopričesničkom slavlju u Tuttlिंगenu

EBERSBERG

Dan misije

Hrvatski katolici koji žive razbacani po Bavarskoj, jugoistočno od Münchena, slavili su 18. lipnja svoj dan misije. Okupljeni na svečanoj sv. Misi u Ebersbergu, zahvalili su Bogu na daru susreta, a na priredbi poslije svete Mise, uživali radost zajedništva.

Hrvatska katolička misija Ebersberg je vjerojatno, po prostoru, najveća hrvatska zajednica u Zap. Njemačkoj. Osnovana je 1. siječnja 1988. godine i okuplja hrvatske vjernike u Ebersbergu, Kirchseeonu, Pöngu, Wasserburgu, Höhenkirchenu i Geretsriedu. U svim ovim mjestima služi se svake nedjelje sv. Misa, osim za područje Geretsried-Wolfratshausen gdje se služi subotom.

Tolika udaljenost nije bila nikakva zapreka da se na susretu pokaže pravo zajedništvo. Članovi misijske jedinice Ebersberg su se pobrinuli za tjelesno dobro, mladi iz Ebersberga i Kirchseeona, uz vodstvo sestre Marije, za ugođaj lijepe priredbe, a gosp. Nikša Krpetić i fra Stjepica Grgat iz Splita i fra Stjepan Maleš, naš misionar iz Ebersberga, kao članovi „Ujaka“, za izvrstan glazbeni ugođaj.

Zaista je lijepo slušati mandolinu uz pratnju gitara koje su nas s pjesmom prenijele u rodne krajeve. A bilo je i suza, povikâ oduševljenja i pljeska u izobilju. Zaista jedan divan dan koji se **đako** ne zaboravlja. Ovakva

192

Iako su hrvatski katolici u Ebersbergu na danu misije prvi put čuli za Baške Oštarije, velikodušno su skupili 4.700.- DM za popravak crkve u tom ličkom selu

svirka i pjesma ne boji se nikakve profesionalne grupe iz Domovine. Ali da ne bi sve ostalo samo na osobnom zadovoljstvu, naša radost bila je i darovana radost. Podijelili smo je s Hrvatima iz Baških Oštarija, iako od njih nitko nije bio prisutan niti oni znaju za nas! Zbog toga je radost još veća. Naime, mi smo saznali da je u prošlom ratu nastradala crkva koja nosi ime „Crkva Marijina pohoda Elizabeti“ i da je u njoj masovna grobnica 120 postrijeljenih ljudi, žena i djece. Župa je

siromašna i malobrojna, a narod se masovno iselio. Sve nas je to potaklo da se zdušno zauzmemo za tu crkvu. Pod vodstvom našeg misionara, neumorno smo skupljali nekoliko mjeseci i rezultat glasi: 4.700.- DM. To je naš dar, to je dar Duha Svetoga braći u našoj slavnoj Lici. To je poticaj i drugima da daju svoje priloge za „ličko buđenje“ na čast Boga, blaženoj Djevici i rodu našem hrvatskomu. Bog plati!

Vojko Šimić

GIESSEN

U Lurdu i Neversu

Hrvatska katolička misija Giessen, po prvi put u svojoj povijesti, organizirala je samostalno hodočašće u poznato Marijino svetište u Lurdu.

Od 12. do 16. svibnja grupa hodočasnika pohodila je Lurd, Nevers i Pariz.

Kasno poslije podne 12. svibnja krenuli smo iz Giessena, odnosno Bad Vilbela, autobu-

som - 51 na broju. Društvo je bilo raznoliko. Uz molitvu, pjesmu i dobro raspoloženje napredovali smo prema zapadu. Ni dugi sati vožnje nisu nam pomutili vjerničko hodočasničko raspoloženje, tako da je vožnja bila ugodna, a raspoloženje na visini.

U predvečerje slijedećeg dana, tj. 13. svibnja, stigli smo sretno u „Marijin perivoj“ Lurd. Nakon kratkog odmora, osvježenja i dobre

okrepe u hotelu, svi smo pohrlili k Majci pred špilju. Poseban doživljaj za sve nas bila je večernja procesija sa svijećama. Pjevalo se i molilo iz sveg glasa, duše i srca... 14. svibnja, blagdan Duhova, slavili smo sv. Misu u bazilici sv. Pija X. s ostalim hodočasnici. Pjevalo se i molilo na svim jezicima - pravi duhovski doživljaj.

Poslije podne zajednički križni put, a potom sakramentalna sv. ispovijed. Na večer ni kiša nije mogla omesti sudjelovanje u predivnoj procesiji. Okolna brda i doline odjekivale su i odzvanjale od hrvatske molitve i pjesme...

15. svibnja osvanuo je prekrasan dan. Zajednička Misa u 9 sati s hodočasnici iz Achea i Lüdenscheida. Iza sv. Mise procesija prema špilji s velikom svijećom koju smo upalili pred špiljom u čast Gospe Lurdske. Istoga dana u 18 sati napustili smo Lurd i krenuli prema Parizu, odnosno Neversu. Oko 7.30 slavili smo sv. Misu u Neversu i razgledali grob i muzej sv. Bernardice. Nakon kratke pauze nastavili smo put prema Parizu.

Posjetili smo Eiffelov toranj i divili se ljepoti francuske metropole.

Kad smo oko 22 sata stigli u Giessen, odnosno u Bad Vilbel, bili smo sretni i veseli što smo u tako kratko vrijeme mnogo lijepoga vidjeli i doživjeli, duhovno se obogatili, a kao zajednica se zbližili, sa željom i ubuduće zajedno hodočastiti.

I. Vidović

Hodočasnici iz Giessena, Achea i Lüdenscheida pred Gospinim svetištem u Lurdu

Hodočašće u Schöntal „Vi ste ‚Spitze‘”

Tisuće hrvatskih katolika iz svih krajeva biskupije Rottenburg-Stuttgart pohrlilo je, po deseti put, u Marijino svetište Schöntal 11. lipnja ove godine. Hrvati-katolici ove biskupije prihvatili su „schöntalsku Gospu” kao svoju pomoćnicu i zaštitnicu ovdje u tuđini, da bi ih svojim zagovorom štitila od svih pogibelji iseljeničkog života, očuvala u ljudskom dostojanstvu i vjeri otaca. Moto je hodočašća bio: „Majka je ljubav”.

A da bi duše i srca hodočasnika zračile majčinskom i Kristovom ljubavlju, pobrinuše se mnogobrojni svećenici, koji još u ranim jutarnjim satima podijeliše hodočasnima sakrament pomirenja. Naime, gotovo je nezamislivo da naš čovjek hodočasti Gospi, a da se ne ispovijedi kako bi u sv. Misi mogao mirno primiti Krista. Tek tada je njegov zavjet Majci potpun.

Oko 11 sati zaori se pjesma „Čujte, puci, širom svijeta... kako Hrvat kliče mlad...” Oživje inače tiha i tajanstvena barokna crkva pjesmom hrvatskog mnoštva. Svečanu Euharistiju predvodio je gost iz domovine, umirovljeni nadbiskup splitski **Frane Franić**, uz nadužobrižnika fra B. Dukića, mons. J. Adama, referenta za strance, mjesnog njemačkog župnika i petnaest svećenika iz naših hrvatskih katoličkih misija.

A mnoštvo je pjevalo i molilo, pučki i pobožno. Bože, kako je lijepo biti u mnoštvu koje Te hvali i veliča! Osjetih zajedništvo s Tobom, sa svima oko sebe.

Nadbiskup Franić u svojoj propovijedi poručio hodočasnima da se ne predaju i ne prihvaćaju lažna blaženstva ovoga svijeta koja dolaze po tehnicu, nauci i novcu, već da ostanu vjerni Božjoj riječi, jer Spasiteljska ljubav križa jedina može spasiti svijet koji je ugrožen u svom dostojanstvu, čovjek je ugrožen već u utrobi majke. Česte su pogibelji iskrivljenog kršćanstva u kojima se gu-

Vjernost hrvatskoga naroda Bogu najviše dolazi do izražaja na velikim hodočasničkim okupljanjima. Na slici: vjernici u Schöntalu.

be zakoni i ljubav. Molite se Mariji, rekao je Nadbiskup, da vas pozdravi kao i Elizabetu, pozdravom „Šalom-mir tebi”, da unese miri radost u vaša srca, u vaše obitelji. Ljubite svoj narod, ali istom ljubavlju ljubite i sve druge narode, pa i neprijateljske. Hrvatska povijest je bila krvava ali časna. Bili smo i ostali vjerni Bogu. Naši su predi ginuli za slobodu, a sada nas neki proglašavaju „genocidom” – neprijateljem ljudi. Krivo shvaćena sloboda odvlači ljude od Krista.

Moral ljubavi i križa radosni je i potpuni mir. Neka taj mir bude u vašim srcima, vašim obiteljima, našem hrvatskom narodu i svim narodima svijeta.

Cijelo euharistijsko slavlje proteklo je svečano, pobožno i mirno. Poslijepodnevni program odvijao se u velikom šatoru s 2000 sjedećih mjesta. Ipak ne mogoše svi sjesti, iako su se stiskali. Mnogi ostadoše izvan šatora razgledavajući štandove na kojima su se nudile knjige, kasete i sl. Vrijeme ručka i tjelesne okrijepe prođe, te hodočasnike pozdravi mjesni načelnik – Nijemac, rekavši da bio sretan kad bi Hrvati bili u Ujedinjenoj

Evropi, kojoj oduvijek i pripadaju kao kulturni, miroljubivi i cijenjeni narod. Mons. Adam reče hodočasnima: „Vi ste jednostavno ‚špice’”. Ostanite veseli, dobri i simpatični ljudi.

Zatim zapjeva VIS „Emanuel” u čijem su sastavu sarajevski bogoslovi Josip Grubišić, Luka Pranjić, Ivan Šutalo, Jakov Filipović, Ivan Puljić i Goran Božić. Sa svojim prefektom Petrom Stanušićem, predstaviše se publici. Ponudiše joj najprije pjesme duhovnog sadržaja, a zatim zapjevaše i zabavne za ples. Iznenađili su i oduševili sve nazočne. Šansu je dobio i guslar Mikulić te još neki statisti, brkati ljudi koji otpjevaše „gangu”. I oni iznudiše buran pljesak. Ovo poslijepodne proteklo je lijepo i ugodno, ali vrijeme je odmicalo i moralo se poći kućama. U srcima hodočasnika odzvanjala je pjesma sarajevskih bogoslova: „Isus zove hajde slijedi me”.

Da, hrvatski čovjek u tuđini slijedi i slijedit će Krista. Zna on vrlo dobro da će k Njemu najlakše doći po Mariji. Zato joj se i moli, utječe i hodočasti, pa gdje god bio na ovoj kugli zemaljskoj.

Stanka Vidačković

Pišu nam čitatelji

Evo nakon dosta dužeg vremena javljam Vam se i usput šaljem pretplatu za moj omiljeni list „ŽIVU ZAJEDNICU”. List redovno dobivam i rado čitam od početka do kraja. List je informativan i povezuje nas u ovoj tuđini. Meni se na poseban način sviđaju svibanjski brojevi u kojima opširno izvještavate o Vjeronaučnoj olimpijadi i slikovito to prikazujete. Prije osamnaest godina se ta ideja rodila u dobru srcu i Vi to tako lijepo sve organizirate, pa to je hvalevrijedno i mladi se uvijek oduševljaju tim susretima. Šport ne bi trebali nikako izostaviti, jer rekli su Rimljani: „U zdravu tijelu i duh je zdrav”. Crkva treba biti atraktivna za mlade, jer se danas mladima nude toliki surogati i mnogi se gube. A za Kristovu vjeru nema surogata i nadomjestka. Vjera oblikuje

čovjeka i kršćanska su načela najdivnija nauka.

Na ovogodišnjim susretima bio je mons. Josip Uhač, sin našega hrvatskog naroda. Trebalo bi već jednom zamoliti papu Ivana Pavla II da nam da biskupa za nas raseljene diljem svijeta. To bi bio biskup bez svoje Stolnice, ali bi bio leteći biskup i imao bi najveću biskupiju na svijetu. Morali bismo se ugledati na sestrinsku Pravoslavnu Crkvu koja ima svog biskupa za iseljene vjernike.

Sada bih još nešto htio reći i napisati. Za blagdan Duhova hodočastio sam s Hrvatskom katoličkom misijom Aachen u Lurd. Hodočašće je vodio misionar fra Mato Kljajić. U Lurdu su nam se pridružile još dvije misije: Giessen i Lüdenscheid, predvođene svojim misionarima fra Ivanom Vidovićem i fra Bernardom Rubinićem. U Lurdu je zaista čovjek

najbliže Bogu, jer tu se sliva rijeka hodočasnika i mnogi ozdravljaju duhovno i tjelesno. Na same Duhove sam po prvi put doživio apostolsko doba kad je Duh Sveti sišao nad apostole i svim su jezicima govorili, odnosno na svim jezicima su ih ljudi mogli razumijeti. Tako, na jutarnjoj svetoj Misi u bazilici sv. Pija X slavljena je sv. Misa na svim jezicima i naš fra Mato moli za mir u svijetu i u Europi. To je bio divan doživljaj koji neću nikad zaboraviti. Samo bi se naše misije u buduću trebale dogovoriti i onda skupa dolaziti u Lurd, jer koji su hodočasnici brojniji, oni imaju prednost, mislim da se mogu Mise slaviti pred Špiljom i drugdje. Mi smo bili manjina i pridruživali smo se Nijemcima koji ih je bilo veoma mnogo. Nakon Lurda smo se navratili u Nevers i imali sv. Misu u dvorištu samostana. Pred škrinjom u kojoj leži neraspadnuto tijelo sv. Bernardice molili smo u tišini. Sjetio sam se

KOBLENZ

Kršćansko slavlje srebrenog pira

Mislim da ćete se složiti s prijedlogom otvaranja stalne rubrike, odnosno posvetiti mjesto raznim slavljima naših obitelji u tom vašem-našem mjesečniku. Doista, neka nam bude na čast i veselje, kad nam obitelji potvrđuju javno svoju vjernost i odanost svojoj obitelji, narodu, Bogu, a time i čitavoj Crkvi. Bolje tako, nego ono što se u ovom društvu sve češće događa, a to je suprotno onom što Bog od nas očekuje; to jest rasulo obitelji – braka a to ne mimoilazi ni naš iseljeni narod. Mi smo svjesni što znače za nas zdrave kršćanske obitelji s djecom, a kakva nam se budućnost piše ako nestaju.

Evo, jedan lijepi primjer iz Irlichea, nedaleko Koblenza. Ana i Niko Puškarić pripadaju teritorijalno našoj filijali u Rheinbrohlu.

Vjenčali su se u Tramošnici prije 25 godina. Kako sami rekoše, na vjenčanje u crkvu odvezli su se oboje na jednom biciklu. Bilo je to sve tada skromno, bez materijalnih darova, bez frižidera, bez maraka, ali se slavilo, makar su to bila teška vremena. Odmah poslije vjenčanja teško je bilo sticati dobra za dostojan život i dođoše u Njemačku. Imaju dvoje djece, dvije djevojke, a dva dječaka uzeo Bog k sebi. Oboje supružnika potječu iz obitelji s brojnim djecom. Tako je to nekad bilo u Bosni.

Supruga Ana zna što je neimaština i skromnost i doista to pokazuje dobrim djelima u svojem mjestu stanovanja i više od 10 godina je aktivan član naše misijske grupe vezilja (karitativne grupe) koja na taj način potpomaže našu kumčad i ostalu djecu u Zagrebu. Oboje supruga rade u tvornicama. Nije baš lako, ali ovdje se marljiv rad i dobro plaća i dok zdravlje služi, ništa nije preteško. Naši ljudi su i poznati kao marljivi i poštteni radnici. Materijalna strana uglavnom nije više problem. Nadolaze druge brige. „Kako će

Na srebrni jubilej vjenčanja Ane i Nike Puškarić (u sredini) došli su i njihovi brojni rođaci, prijatelji i znanci

naše djevojke ovdje, za koga će? Roditelji ostarjeli kod kuće, kome će? A ni mi nismo više tako mladi?” Briga i poslova ima i previše i zašto ne bismo u lijepim kršćanskim slavljinama malo i zaboravili sve što nas tišti.

Kad tako izraze svoju želju – „Prvo ćemo to proslaviti u crkvi”, onda su neobično počašćeni kad im se pripremi lijepa svečana liturgija. Potrudili smo se, nisu izostale ni orgulje koje je tom prigodom svirala gđa Iva Lesica, orguljašica iz Koblenza. Došli su i njemački prijatelji i čitava filijala iz Rheinbrohla, većinom Puškarići. Ovdje su i kumovi, prijatelji, susjedi. „Doveli smo svoji svoje!” Ana ima tu i uđu rodbinu: brata i sestru s obiteljima. Svi pobožni kršćani.

Poslije Mise svi u „naš” restoran. A gdje nema naših restorana? Snalažljivi Dalmatinac g. Tucak ima poznati restoran u okolici. Zamislite? Kad nema svećenika a gozba je, svatovi, započeo ručak s molitvom, jer tako ti je stari običaj! Rijetko ćete naći takvu kršćansku kulturu u „naših”!

Kako je već to red: molitva, pjesma, jelo, darovi, glasni smo, ima nas, sretni smo, veselimo se i neka bude zabilježeno. U tom duhu razidismo se. No i tko ne bi zapjevao „Hvala ti na ovoj gozbi, Gospode, hvala ti na ovom daru” ili pak, tko sve ne bi ispunio želju vlasniku restorana i osoblju da još i zapjevamo: „Lijepa naša”. Zrinski nas na zidu nije mogao čuti, ali Bog nas je čuo i bio je s nama!

Dragica Žimbrek

riječi iz svog djetinjstva, riječi blagopokojnog nadbiskupa Marka Alaupovića koji me krizmao i s nama djecom razgovarao. Kiša je padala, a nas više od dvije stotine krizmanika u Crkvi oko svog biskupa. Pa nam on veli: „Vidite, draga moja djeco, vi ste Božje cvijeće i vas orosi rosa Duha Svetoga da rastete. Što je Božje, neće nikad propasti.” Bog je svemoguć i jači od prirode. A učili me u školi da Boga nema, da samo zaostali vjeruju i da priroda vlada. Sad kao zrelo čovjek mogu kazati da Bog postoji, da je svemoguć i da u Njega čvrsto vjerujem. I poput apostola mladeži, sluge Božjeg Ivana Merza, mogu kazati i moliti: „Majko moja dobra, najveća, molim Te napuni moju dušu lijepim osjećajima, plemenitim mislima, uvijek mi označi pravi put, i ako mi bude i teško da ga slijedim. S ovom molitvom završavam ovo pismo. Srdačno Vas pozdravljam. Svako dobro i BOG! Vinko Lučić, Düsseldorf

Stranci (tuđinci – inozemci) u prošlosti Fremde – Ausländer

„Ne tlači pridošlicu niti mu nanosi nepravde, jer ste i sami bili pridošlice u zemlji egipatskoj” (Iz 22,20). Njemački prijevod toga teksta Sv. pisma glasi: „Einen Fremdling sollst du nicht bedrücken. Ihr wisst, wie dem Fremdling zumute ist; seid ihr doch auch Fremdlinge gewesen im Lande Ägyptens.” Tako nam Sv. pismo govori o zaštiti stranaca, manjine. I ne samo ono. Egipat, Fenicija, Atena, svi su oni štitili strance svojim uredbama. Karlo Veliki izdao je Naredbu, oko 800., da strancima nitko ne smije uskratiti krov nad glavom, vatru i vodu. U stara vremena, posebno na Istoku, vrijedio je opći zakon gostoprimstva za strance.

U Srednjem vijeku mogao se čovjek kretati kako je htio. Poznato je da je sv. Franjo išao u

Afriku, sv. Anto došao u Italiju, sv. Nikola Tavelić je otišao u Palestinu, svi bez putnice i bez vize. Sv. Albert Veliki došao je u Köln, sv. Toma je bio profesor u Kölnu, Parizu. Dakle, bila je sloboda kretanja. Tako je to bilo do konca 18. stoljeća i dotle je bio pojam „Fremde” u upotrebi. Početkom 19. stoljeća nastaje u Njemačkoj, po uzoru na Francusku, pravo o državnosti. S tim Pravom stupa na snagu umjesto pojma „Fremde” pojam „Ausländer”. Prvi pojam je označavao čovjeka koji ne pripada određenom narodu, a drugi pojam označava čovjeka koji ne pripada određenoj državi. Ispravno bi bilo, stoga, govoriti „inozemci”, umjesto pojma „stranci”, ali se ovaj drugi pojam više uvukao u svakodnevni život.

Karl Marx je u to vrijeme govorio o odumiranju države, a ona se, kako na Zapadu tako i na Istoku, sve više učvršćuje. M. K.

STUTT GART

Zvonimir – dobri kralj Hrvata

Pred dupkom punom dvoranom Hrvatske katoličke misije u Stuttgartu, koju pastoralno njeguju i vode franjevci Provincije Presvetog Otkupitelja, održao je svoje bljeskovito, sadržajno duboko i višeslojno a oratorski zavidno izlaganje o Zvonimiru – „dobrom kralju Hrvata” **Joja RICOV**, hrvatski književnik iz Zagreba, prethodno najavljen i od Radio Kölna. Njegov nastup dugo se ovdje očekivao s nesvakidašnjim zanimanjem i znatiželjom među našim sunarodnjacima na radu u ovom dijelu Njemačke.

Predavanje na temu velikog narodnog nam kralja i uzorita kršćanskog nam muža, kojemu ove godine protječe 900-ta obljetnica od preseljenja u vječnost, iznijelo je na svjetlost tucet sjajnih povijesnih podataka, s nizom informacija i prosudbi koje je auditorij, u napetome muku, blagovao ušima i okom. Vidio se prostor golema nekadanjeg Svatopluk-Budimirova saveznog Kraljevstva Hrvata od malene Moravske i Češke do Zakarpatja, od Dunava do Jadranskoga mora pri kraju druge polovine 9. stoljeća, za vrijeme Branimira – vladara Bijele Hrvatske. Potom svijetlo razdoblje

Zvonimirove vladavine (1075–1089) u integralno sjedinjenoj Hrvatskoj sjevera i juga, doba „mira, morala, građanske sigurnosti i blagostanja” kako reče Ricov. Sve je bilo neosporno potkrijepljeno faktima natpisa i citata od Vatikana do listina u domovinskim ljetopisima, poveljama i kartularima, ne manje i sudovima domaćih i stranih povijesnika. Užitak je bio slušati našu „biografiju” u izvornim jezičnim draguljima zidnih,

pergamenskih i kamenih originala hrvatske nacionalne baštine. Posebno **Bašćansku ploču**, kameni dokument darovnice kralja Zvonimira benediktinskoj crkvi sv. Lucije na Krku (oko 1100.), koja svjedoči kako je Zvonimir bio ne neprijatelj nego branitelj i mecena hr-

vatskih glagoljaša, štit našeg narodnog identiteta do u samosvojnost i jezika i glagoljskoga pisma. „Bašćanska ploča” – reče nam predavač – „naš je kolektivni matični list, karta nacionalnog nam identiteta, matrikula hrvatskog zaplova u povijest”.

Nezaboravan komemoracijski pogled na Zvonimira i na njegov vijek Joja Ricov zaključio je potresnim pjevom Silvija Strahimira Kranjčevića („Pred kraljevskom pločom u Baški”) i četverostisima „Zvonimirove lađe” iz pera Vladimira Nazora.

„Ovaj pljesak, kakva dosad nije čula ova dvorana, rekao je sve” – izjavio je na kraju oduševljen dr. fra Pavao Žmire pred mnoštvom razdraganih sunarodnjaka među kojima se kao ugledan gost iz Domovine zatekao i zadarski nadbiskup mons. Marijan Oblak.

Pitanjima na izloženu temu, poglavito na problem ustavne formulacije naziva hrvatskoga jezika, nije bilo kraja.

Druženje s Ricovom i njegovom pjesničkom riječi potrajalo je još preko jedan sat a završilo se neodgodivim zagrljajem i po kojem suzom u oku gane braće u tuđini.

WUPPERTAL

Proslavljen srebrni jubilej

Desetog lipnja proslaviše svoj srebrni jubilej, bračni par **Tanja i Ante Pezerović**. U velikom krugu svoje rodbine, prijatelja i znanaca, ovo su slavlje započeli sv. Misom-zahvalnicom. Službu čitača i pjevača obavile su njihove kćerke Kristina i Marijana. Nakon misnog slavlja i blagoslova u misijskoj kapelici, slavlje se nastavilo u misijskim prostorijama.

Uz ostale govornike-čestitare, opet su njihove kćerke pozdravile svoje roditelje recitacijom i pjesmama popraćenim glazbenim instrumentima. Za ovu prigodu nešto su posebno uvježbale. Ne malom broju gostiju tada je suza potekla.

Svojim pjesmama te večeri gosti su obišli cijelu našu domovinu i po nekoliko puta. Čule su se i redale zabavne i narodne. „Grla” se nije štedjelo. Otkriveni su i neki pjesnički talenti te večeri. Bilo je lijepo, skladno, veselo i raspoloženo.

Našim svečarima čestitamo i želimo sve najbolje u njihovu budućem životu. Neka ih Bog prati na njihovu putu kao i dosada. Dao Bog da proslave i svoj zlat-

ni jubilej, ali na Čavlima na Rijeci ili u Kotor Varošu, što su i izrazili neki od čestitara u svojim nazdravicama.

Gost

Misionar fra Nedjeljko Norac-Kevo čestita 25. obljetnicu braka Tanji i Anti Pezerović

Balotaški turnir u Frankfurtu

Blizu dvije stotine ljubitelja narodne igre balotanja promatralo je, po lijepom i sunčanom vremenu, na igralištu S. G. „Westenda“ u Frankfurtu, balotaški turnir koji je organizirao misijski Kuglaški klub „Tomislav“, 17. lipnja 1989. godine. Na turniru je nastupilo 20 momčadi, a igralo se skoro čitav dan, jer se nadmetalo po bod-sistemu. Prvo je mjesto pripalo „Hrvatskoj“, drugo „Cetinskoj krajini“, a treće „Odžačkim kotarima“ (Livno). Pobjedničkim momčadima podijeljene su ukusne diplome i novčane premije za „feštu“. Svaki je natjecatelj u balotanju (a bilo ih je osamdeset!) uplatio po pet maraka.

„Hrvatska“ je dobila 40%, „Cetinska krajina“ 20%, a „Odžački kotari“ 10% spomenutog uloga. S ostatkom su podmireni „tekući troškovi“ samog organizatora. „Duša“ cijelog turnira g. Ante Ivković bio je vrlo zadovoljan, a zadovoljni su bili i natjecatelji i gledatelji. On smatra da bi bilo pametno i korisno organizirati, na istom terenu, „športsku subotu“ sa svim športskim disciplinama, da se narod opusti, proveseli i ojača zajedništvo. Imajući u vidu dosadašnja organizacijska iskustva K. K. „Tomislava“, to bi sigurno bilo dobro, lijepo i uspješno. Iv.

Igra „na balota“ oduvijek je popularna kod našega muškog svijeta koji je ne zaboravlja ni u tuđini. Na slici: balotaši „Odžačkih kotara“.

KOBLENZ

Misionarov srebreni jubilej

Za ovo slavlje pripremali su se izuzetno angažirano naš svećenik i mi vjernici i suradnici. 18. lipnja bilo nas je mnogo više na svečanoj Misi nego obično.

Dobro je propovijedao prijatelj našega svećenika misionar iz Kanade vlč. Ivica Kececin. Kažu prisutni Nijemci da je predugo trajalo. Nama je bilo lijepo pri duši. Sve je brzo prošlo, nismo gledali na sat. Svečanu Misu uzveličali su naši mali umjetnici. Monika i Marija Jurić na violini i sestre Vukoja na flautama uz pratnju orgulja naših i njemačkih majstora, kao npr. umjetnika gosp. Dumitru Tenisoara iz Koblenzke filharmonije. Laudatio je održao u ime njemačke žu-

pe predstavnik njemačkog župnog vijeća i svećenik g. Franz Mohnhaupt, a u ime svih nas „Koblenčana“ karitasov socijalni radnik iz Ulma gosp. Rudolf Vivoda, koji nam je inače desna ruka u misiji i neka se ne ljute njegovi u Bavorskoj. Gosp. Rudi dolazi kući svake subote svojoj obitelji ovdje u Koblenzu i s nama slavi Misu i uvijek i u svemu nam pomogne. Hvala mu lijepa na toj žrtvi!

Među vjernicima našla se na Misi i folklorna grupa iz Aalena pod vodstvom gđe Krunoslave Juvančić i voditelja misije vlč. Josipa Grošića koji je bio koncelebrant svečane Mise uz prisustvo ostalih svećenika (njemačkih i jednog Slovaka, p. Sebastijana Labo).

U župnom dvorištu St. Franziskus, uz Bogom darovan sunčani dan, nastavilo se ve-

selje. Stalna grupa „dobrovoljaca“ bila je ovaj put proširena novim članovima. Pripremila je „ice i piće“ i svima je bilo „u slast“.

Kulturni program pripremila su djeca i mladi iz misije, a naši gosti, folklorna grupa „BRANIMIR“ iz Aalena, oduševili su svojim umjetničkim programom i primjernim kulturnim ponašanjem naše mlade. Izmišljivali se folkloristi i izvrsni „muzikaši“ i kako mi imamo u većini „Bosanske Hrvate“, nije slavlje moglo završiti bez zajedničkog kola. Da bi slavlje i oku ugodno bilo, i staro i mlado obuklo je narodne nošnje iz svih krajeva naše domovine. Redali su se čestitari, njemački i naši, a svečar veseo. Mislim da je slavlje proteklo u duhu njegove svećeničke lozinke „Slavimo Boga radosno“ i „Hvalite Gospodina, svi puci, slavite ga, svi narodi!“

Nas župnik vlč. Alojzije Petrović, svečar, rođen je u Podravini, u Gotalovu, škole i studij bogoslovije završio u Zagrebu gdje je i zaređen za svećenika 29. 6. 1964. Već punih 18 godina djeluje i vodi našu misiju. Voli i poštuje svoje svećeničko zvanje i poslanje, cijela zajednica u mnogo čemu napreduje u dobru, iako kroz te godine nije prošlo bez teškoća. Mi smo raseljeni narod po čitavom svijetu. Naša nas Crkva prati, šalje nam svećenike koji nas okupljaju, prosvjećuju, pomažu u svim situacijama. I njima je potrebna suradnja, naše vjerničko potpomaganje, razumijevanje, mir i sloga. Kakvi smo mi vjernici u odnosu prema njima? Koliko ih poštujemo? I neka se za to češće dogodi da ih razveselimo i češće kažemo barem „Hvala!“

Sav novčani prilog ovog slavlja ide za bolnicu i knjižnicu u Zagrebu. Dragica Žimbek

Misionar Alojzije Petrović dijeli uspomene na svoj svećenički (dvadesetpetgodišnji) jubilej.

Foto: Juraschek

Kontrakoncepcijska prevara ne poznaje granica

Do sada smo već više puta mogli pročitati (kod nas uglavnom u katoličkim novinama), da uz mnoga sredstva koja su lažno prozvana kontracepcija, dolazi do začeća, pa onda ta sredstva ubijaju dijete u prvim danima života, najčešće dok žena još niti ne primijeti da je trudna.

Povjerovavši na području planiranja obitelji bezskrupuloznoj farmaceutskoj industriji, umjesto Bogu i Crkvi, na taj način roditelji često ubijaju vlastitu djecu a da to i ne znaju. Tako djeluju sve vrste antibaby pilule, spirala (unutar-maternični ulošci), mnoga postkoitalna sredstva, Depo-Provera, vakcinacije protiv trudnoće itd.

Zbog posljedica koje je sobom donijelo lažno nazivanje ubojstvenih sredstava kontracepcijom, ovu laž se može sigurno prozvati jednom od najvećih laži ovoga stoljeća.

U posljednje vrijeme javnost je uzbudila vijest da još neka sredstva imaju ubojstveni učinak, a za koja se ranije

govorilo da isključivo djeluju sprečavanjem začeća. Radi se o spermicidima koji sadrže u sebi supstancu „nonoxinol“. U Jugoslaviji su to npr. Emko pjena, Patentex, Neo-Patentex... Nonoxinol stavljaju čak u neke vrste prezervativa.

Na sastanku Srednjeeuropskog društva za reproduktivnu medicinu i Švicarskog udruženja za planiranje obitelji koji se ove godine održao u Schaffhausenu, saznalo se za otkriće prof. dr. Krusea da sredstva koja sadrže nonoxinol 9, ne samo da remete pokretljivost i kromozomsku funkciju spermija, nego djeluju i na dekonenzaciju jezgre u jajnoj stanici. Na spermatozoidima mogu nastati molekularna oštećenja koja mijenjaju strukturu DNA, što onda ukupno doprinosi oštećenju i smrti djeteta nakon začeća. Nije se međutim ustanovilo da se djeca rađaju bolesna ako su roditelji sprečavali njihovo začeće nonoxinolom, najvjerojatnije zato što ona djeca koju nonoxinol ošteti umiru brzo

poslije začeća, dok žena još i ne primijeti da je trudna (tzv. reakcija djeteta „sve ili ništa“). Ako dijete preživi štetan utjecaj i trudnoća napreduje, to je znak da dijete nije niti bilo oštećeno i da će se roditi zdravo.

Pošto je poznato da spermicidna sredstva koja sadrže nonoxinol ne uspijevaju uvijek spriječiti začeće (kao uostalom niti ostala sredstva), mora se imati u vidu i mogućnost njihova ubojstvenog djelovanja na dijete.

Crkva se oduvijek izjašnjavala protiv kontracepcije i protiv svih ubijanja ljudi, pa tako i onih nerođenih, i na taj način branila i brani dostojanstvo bračne ljubavi i svakoga ljudskog života.

Nemojmo se bojati djece! A u slučajevima kada postoje ozbiljni i opravdani razlozi da bi se začeće odgodilo, to se može jednostavno postići prirodnim metodama planiranja obitelji. Informacije o ovim metodama možete dobiti na adresi: Obiteljski Centar, Kumičićeva ul. 16, 55000 Sl. Brod, tel. 055-235-658. Također tražimo suradnike, pogotovu osoblje u zdravstvu, učelnike i studente.

Dr. Antun Liseć

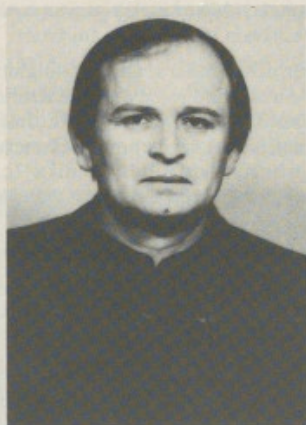
Vijesti iz Naddušobrižničkog ureda

„Dolazim kao brat i prijatelj“

Mnogo se puta događa da se svećenici vrlo teško rastaju od svojih vjernika, a i vjernicima padne teško na srce odlazak župnika. P. Mladen Karlić, dosadašnji hrvatski dušobrižnik u Saarbrückenu i Trieru, oprostio se od svojih vjernika 25. lipnja o.g. Petnaest punih godina djelovao je na velikom području Saarlanda. Misija je brojčano dosta malena ali je prostorno prevelika. I za najmanje grupice na najduljenijim mjestima vodio je pastoralnu brigu. Dok se opra-

P. Mladen Karlić OFM Conv.

Vlač. Mate Šola

štao od svojih vjernika, svima je napomenuo da će i dalje ostati na području Saarlanda, u njihovoj blizini. Preuzima njemačku župu u Saarlouisu. Novi hrvatski misionar vlač. Mate Šola iz mostarske biskupije je na uvođenju rekao: „Dolazim kao brat i prijatelj“. Teško mi je bilo ostaviti moju župu u Hercegovini i bio bih najradosniji kad bismo za kratko vrijeme svi zajedno pošli u domovinu.

BD

† Petar Čelan

U Kelsterbachu je 23. lipnja 1989. tragično stradao dugogodišnji gastarbajter iz Livanjskog kraja (Lipa), Petar Čelan. U popodnevnim satima toga kobnog dana išao je na posao. Da bi se zaštitio od olujne kiše, sklonio se pod jedno visoko stablo u koje je udario grom i ubio ga. Pokojnik je rođen 1941., bio je oženjen i otac četvero djece. Na tu tuž-

Pokojni Petar Čelan

nu vijest okupili su se u nedjelju 25. lipnja o.g. brojni hrvatski vjernici u Rüßelsheimu i Kelsterbachu da bi udovici Mari izrazili svoju kršćansku sućut i solidarnost i da bi se pomolili za ispokoj Petrove duše. Pokopan je na groblju u svom rodnom selu.

Počivao u miru Božjem!

CRTICE IZ ŽIVOTA NAŠIH ISELJENIKA

Bosanski megdan

Ivo Hladek

„Šjore moj, vidi – baš ka biskupska palača u Splitu“, divi se fra Jure, dok iz sokaka istražnog zatvora skrećemo oko crkve Sv. Kristofora i parkiramo u dvorištu Naddušobrižničkog ureda, u sjeni grmlja i cvijeća. „Ka neka oaza il otok mira – a eno jadni Meho sidi u paklu betonske ćelije!“ Zaključam auto. „A zar je izbodenom Mati u bolnici bolje“, pitam.

Katica, 'Mädchen für alles' u „Hrvatskom biskupskom dvoru Njemačke“, uslužna i prijazna, donese kavu i slatkiše na stol. „Čuj, Katicе“, bocka fra Jure, „oš u samostan il češ se skoro udat?“ Dok se plavuša crveni i uzdiše, skoči joj u pomoć fra Mate, koji kao subsidijar živi kod naddušobrižnika, kako sam priča. „Vavik isto! Pusti dite na miru – što se nisi ti oženija dok si bija mlađi?“ „A eto, ja sam se odlučija za fratre i nikad se nisam pokaja“, odvrća fra Jure.

Uđe fra Ognjen, vječno užurban i zabrinut, kako li će doći do građe za novu „Živu zajednicu“. „Šjor Ive, mislite li štogod na me? Uskoro moramo u tisa!“ Otkad pišem, evo sedam-osam godina, Crtice iz života naših iseljenika, uvijek me susreće s istim pitanjem. „Daj pusti jadtog Ivu“, umiješa se fra Jure, „danas ću ti ja kazivat crticu kaku neš brzo nač! Je malo krvava i bidna...“ „Ognjene“, opominje fra Mate, „pozor s Jurom! Siti se one narodne: Čuvaj se bika odnaprid, magarca otraga, a fratra sa svi strana“. Fra Ognjen izvuče notes. „Da sad čujemo, je l' ti oštar jezik reže bolje od mača!“ U taj čas doleti naddušobrižnik, diplomatski smiješak na licu, kao uvijek u skoku, napet kao luk. „Daj, Jure, pričaj kratko, 'nako ad hoc – još večeras moram letit u Berlin“.

Fra Jure uzme pričati nesretnu zgodu dvaju prijatelja iz Bosanskog Šamca, Mate i Mehe. Kao djeca su već zajedno hodočastili po starom običaja svetom Ivi u Podmilačje, gdje se u molitvi i klanjanju sreću sve bosanske vjere, kao tri brata. Pred petnaest godina pošli na pečalbu u Njemačku. Meho bio Mati kum na svadbi, a bio bi nosio evo već drugo dijete Mate na krstike, da to kao musliman smije. A sad evo Meho čami u zatvoru, a Mato u bolnici lebdi između života i smrti. Mehu smo evo posjetili u Preungesheimu, a o Mati na-

pokon primili utješnu vijest iz bolnice. „Čovjek ima sigurno dobrog anđela čuvara“, rekla nam sestra na telefonu, „da smo ga našli pet minuta kasnije, iskrvario bi pa bi mu mlada žena ostala udovica se dvoje sitne dječice!“

„Nu, reci konačno, što se to s Mehom i Matom desilo?“, znatiželjno pita urednik „Žz“. „A sinko, eto ono što se s našim narodom već odavna događa“, uzdiše fra Jure. „Uvik ista pisma, od Kulina bana do Čengić-age i posljednjeg rata: Svađa među prijateljima zbog gluposti! Pa onda junačko nadmetanje i na koncu britki handžar u criva! Koga Bog želi kazniti, oduzme mu pamet i gurne mu nož u ruke – bilo to u Bosni il na Kosovu!“

Ukratko, naša dva ponosna pijetla, prijatelji i kolege na poslu, posvadili se za neku sitnicu, sastali se iza noćne smjene na praznom parkiralištu tvornice pa po drevnom običaju zasukanih rukava „obračunavaju zbog časti“. Meho, ne mogavši progut da ga Mato u hrvanju bacio na zemlju, izvuče u mraku nož pa izbode Matu. Kad su opazili krv, razbjegli se kao zečevi. Mato uspio preko alarmnog stuba pozvati prvu pomoć pa svršio u bolnici, a Meho evo u zatvoru.

Kao dečko igrao sam nogomet u „Certi-si“ rodnog Đakova. Dolazili tada preko Save nogometaši iz Bos. Broda i Šamca pa se nadmetali sa Slavoncima oko lopte. Kad bi Bosanci opazili da će Šokci pobijediti pokušali ih zakočiti svim sredstvima. Jednom stajao naš brzi Kadović s loptom pred njihovim golom. Bosanski bek izvadi nožinu, prereže vješto napadaču špagu na gaćicama, pa ovaj morao pustiti loptu i rukama držati gaće.

„Kad smo već kod nogometa“, javi se fra Ognjem, „čujte sad ovu crnogorsku. Vidi kralj Nikola u Italiji prvi put nogomet pa darova novce da se svakom igraču kupi lopta, e da se njih 22 ne bi morali tući za jednu jedinu!“ „Vidi se, da si od Sinja pa nemaš pojma o obrani uvrijeđene časti“, kaže ozbiljno fra Jure. „Meho je Matu mora izbost, da opere uvredu – nema tu vajde u Bosni! Srdžba ne zna što radi. Kad se Meho opravdava u zatvoru prida mnom, pitam ga: Ma sinko, ako je Mato možbit i uvridija

Muhameda (to ka ono u Iranu s pisnikom Rushdi!), al ipak ste prijatelji, jedan narod! Idete svi iz Bosne da se pomolite i klanjate kod vašeg sv. Ive – a sad se nožem za gluposti obračunavate. Onda me Meho pogleda samilosno, ka mladić staru baku, koja ništa ne razumi o današnjem svitu. Hodža il pope moj, veli, nije narod kriv što ga sistematski uče mrzit i vojevat, tiraju sitni puk u njiov rat ka na junački dvoboj. Sad za kršćanstvo il islam, onda za Austrougarsku, pa za kralja Petra i druge“. Par dana kasnije posjetio fra Jure opet Matu u bolnici. „Baš onog jutra umre neki stari Švabo u postelji uz Matu. Bolesnička soba se napuni doturima i bolničarkama, sve ono u bilim mantilima. A ja u sebi mislim, videć svu onu bjelinu: Moš ti uz krevet bolesnika dovest sto bili – na kraju vavik pobidi oni crni pa pokosi sve oko sebi!“

Sve na koncu svršilo dobro. Mato ozdravio, oprostio Mehi, povukao tužbu na sudu, pa i Meho sad na slobodi. Sjedimo s njima dvojicom opet kod naddušobrižnika, gdje smo Mehu dočekali pred zatvorom. Fra Jure pokuša baciti sve u šalu, kao da su se dva igrača potukli oko lopte. Katica nas posluži kavom, fra Ognjen donese dobre prepečenice, a fra Mate šuti i šuti, dok na koncu ne počne mirno i staloženo: „Prid mojim prozorom, tu otraga prema zatvoru, napravila dva goluba gnizdo na granama rasta. Gledam ih često s prozora, kako se maze i ljube. Al onda, ka da ih osa ubola, uzmu se se prepirat, kljunom se bost, udarat krilima oko sebe – baš evo ka Meho i Mato!“

Fra Jure ubaci: „Baš ka cili naš narod. Ali, ni drugi nisu bolji. Izraelci se tuku s Arapima, Kinezi ubijaju vlastitu mladost, a braća Srbi se sitili da je Kosovo pri 600 lita njima pripadalo, pa stali sređivat Albance. A ipak, Meho moj, Bog je jedan, Otac svih nas. Zašto dakle ti izbode Matu?“

„Bi' će Šejtan, koji mi gurnio nož u šake.“ „Imaš pravo, Meho, sve ote svađe su đavolsko maslo. Ajd da se zajedno pomolimo!“ Meho odvrati: „Nek bude kako Alah odluči!“

